

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
DO PROJEKTU ZMIANY
MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
DLA DZIAŁKI OZNACZONEJ NUMEREM EWIDENCYJNYM 11/18 OBRĘB EWIDENCYJNY IGRZYNA,
GMINA RYCZYWÓŁ

Kierownik opracowania:

dr Krzysztof Pyszny

Autorzy:

Bartosz Bartkowiak

dr Krzysztof Pyszny

15 września 2026 r.

SPIS TREŚCI:

1. Wprowadzenie.....	1
1.1. Cel opracowania.....	1
1.2. Zakres prognozy	1
1.3. Wykorzystane akty prawne i opracowania	3
1.4. Położenie obszaru objętego prognozą i dotychczasowe użytkowanie.....	4
1.5. Ustalenia analizowanego dokumentu.....	6
1.6. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania projektu	10
1.7. Metody zastosowane przy sporządzaniu prognozy	17
2. Analiza i ocena stanu środowiska na obszarze objętym projektem	18
2.1. Położenie fizyczno-geograficzne i ukształtowanie terenu.....	18
2.2. Krajobraz.....	19
2.3. Budowa geologiczna	20
2.4. Gleby	20
2.5. Wody podziemne	20
2.6. Wody powierzchniowe	21
2.7. Klimat.....	21
2.8. Jakość powietrza atmosferycznego.....	22
2.9. Formy ochrony przyrody, flora, szata roślinna i fauna	26
2.9.1. Szata roślinna	26
2.9.2. Fauna.....	27
2.9.3. Formy ochrony przyrody	28
2.10. Zabytki i obiekty o wartościach kulturowych	28
3. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu	29
4. Ocena potencjalnych zmian stanu środowiska przy braku realizacji ustaleń projektu	30
5. Skutki dla środowiska, które mogą wynikać z ustaleń projektu	31
6. Przewidywane oddziaływanie na środowisko skutków realizacji ustaleń analizowanego dokumentu	33
6.1. Obszar przewidywanego zajęcia terenu.....	33
6.2. Wody podziemne	33
6.3. Powierzchniowa budowa geologiczna i powierzchnia ziemi	35
6.4. Wody powierzchniowe	36
6.5. Powietrze i klimat akustyczny	37
6.6. Krajobraz.....	38
6.7. Formy ochrony przyrody, flora, fauna.....	39
6.7.1. Oddziaływanie na formy ochrony przyrody.....	41
6.8. Zasoby naturalne.....	41
6.9. Zabytki i obiekty o wartościach kulturowych	42
6.10. Oddziaływanie na ludzi	42
6.11. Dobra materialne.....	43
6.12. Gospodarka odpadami	43
6.13. Klimat.....	43
6.14. Ocena oddziaływania – synteza	43
7. Propozycje rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projekcie jeśli stwierdzono występowanie znaczących negatywnych oddziaływań na cele i przedmiot ochrony oraz integralność i spójność obszarów Natura 2000	45
8. Napotkane trudności wynikające z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.....	45
9. Proponowane rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszarów Natura 2000	46
10. Oddziaływanie transgraniczne.....	46
11. Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu	46
12. Podsumowanie i wnioski	48
13. Streszczenie w języku niespecjalistycznym	49

Załącznik 1 – Oświadczenie o spełnieniu wymagań spełniających wymagania wynikające z art. 74a ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, o udziale społeczeństwa w ochronie środowiska i ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2026 poz. 670 ze zm.).

1. WPROWADZENIE

1.1. Cel opracowania

Niniejsza prognoza została sporządzona w oparciu o wymogi wynikające z przepisu art. 51 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2026 poz. 670 ze zm.). Prognoza dotyczy **projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla działki oznaczonej numerem ewidencyjnym 11/18 obręb ewidencyjny Igrzyna, Gmina Ryczywół**.

Podstawowym celem prognozy jest wskazanie, jak ustalenia powyższego dokumentu wpłyną na poszczególne komponenty środowiska i na środowisko jako całość.

Prognoza wraz z tekstem projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego będzie poddana konsultacjom społecznym oraz będzie przedmiotem opiniowania przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu oraz Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Obornikach.

1.2. Zakres prognozy

Zakres prognozy oraz stopień jej szczegółowości wynika z artykułu 51 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2026 poz. 670 ze zm.) oraz pisma RDOŚ w Poznaniu znak: WPP-I.411.26.2026.MC.1 i pisma PPIS w Obornikach znak: ON-NS.9011.256.2026. W związku z powyższym prognoza oddziaływania na środowisko:

1) zawiera:

- a) informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami,
- b) informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,
- c) propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania,
- d) informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko,
- e) streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym;
- f) oświadczenie autora, a w przypadku, gdy wykonawcą prognozy jest zespół autorów - kierującego tym zespołem, o spełnieniu wymagań, o których mowa w art. 74a ust. 2, stanowiące załącznik do prognozy,
- g) datę sporządzenia prognozy, imię, nazwisko i podpis autora, a w przypadku, gdy wykonawcą prognozy jest zespół autorów - imię, nazwisko i podpis kierującego tym zespołem oraz imiona, nazwiska i podpisy członków zespołu autorów;

2) określa, analizuje i ocenia:

- a) istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu,
 - b) stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem,
 - c) istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,
 - d) cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu,
 - e) przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na: różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne, z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy;
- 3) przedstawia:
- a) rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru,
 - b) biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu oraz cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru - rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

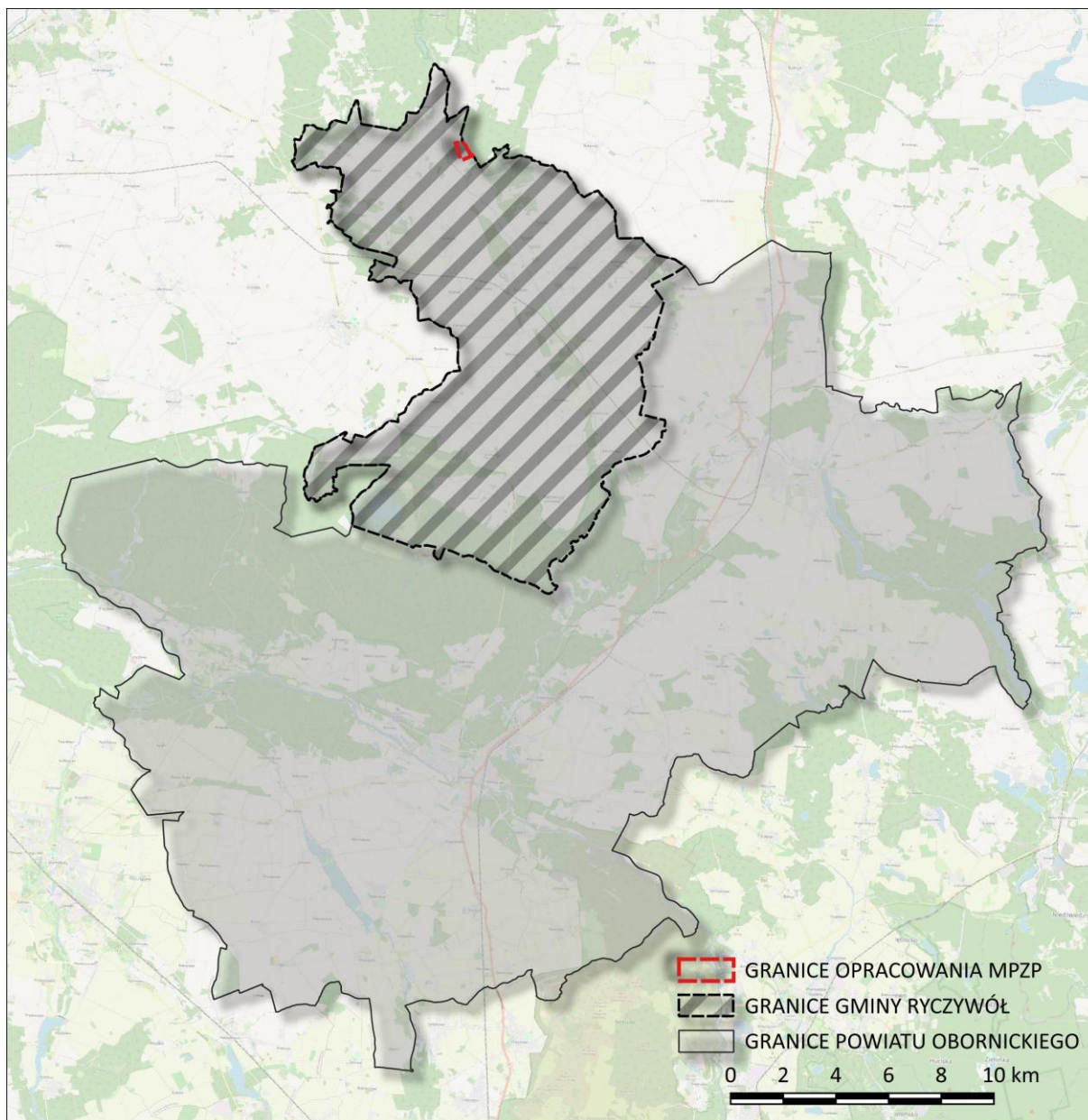
Prognoza obejmuje obszar objęty ustaleniami projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wraz z obszarami pozostającymi w zasięgu oddziaływania wynikającego z realizacji ustaleń dokumentu. Prognoza sporządzona została w formie opisowej i kartograficznej. Informacje zawarte w niniejszej prognozie oddziaływania na środowisko są opracowane stosownie do stanu współczesnej wiedzy i metod oceny oraz dostosowane do zawartości i stopnia szczegółowości projektowanego dokumentu.

1.3. Wykorzystane akty prawne i opracowania

1. Agenda 2030 na rzecz zrównoważonego rozwoju
2. Aktualizacja Programu ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej.
3. Aktualizacja Programu wodno-środowiskowego kraju (aPWŚK)
4. Atlas klimatu Polski (1991-2020).
5. Audyt krajobrazowy województwa wielkopolskiego
6. Bank Danych Lokalnych, Główny Urząd Statystyczny - <http://stat.gov.pl/bdl>.
7. Europejska Konwencja Krajobrazowa
8. Europejski Zielony Ład
9. Gumiński R. 1951, Meteorologia i klimatologia dla rolników.
10. <http://crfop.gdos.gov.pl/CRFOP/>
11. <http://mjwp.gios.gov.pl/>
12. <https://www.bdl.lasy.gov.pl/porta1/mapy>
13. Interpretacja wyników monitoringu operacyjnego, ocena stanu chemicznego oraz przygotowanie opracowania o stanie chemicznym jednolitych części wód podziemnych zagrożonych nieosiągnięciem dobrego stanu według danych z 2017 r., Warszawa, 2018 r.
14. Kondracki J. 2002: Geografia regionalna Polski. PWN, Warszawa.
15. Krajowa strategia ochrony i zrównoważonego użytkowania różnorodności biologicznej
16. Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030
17. Mapa Hydrograficzna Polski w skali 1:50 000 wraz z komentarzem.
18. Mapa hydrograficznego podziału Polski.
19. Mapa Sozologiczna Polski w skali 1:50 000 wraz z komentarzem.
20. Mapy topograficzne w skali 1:10 000.
21. Mapy topograficzne w skali 1:50 000.
22. Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry.
23. Plan ogólny gminy Ryczywół.
24. Plan zagospodarowania przestrzennego Województwa Wielkopolskiego.
25. Program ochrony środowiska województwa wielkopolskiego do roku 2030
26. Program ochrony środowiska województwa wielkopolskiego do roku 2030.
27. Projekt zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla działki oznaczonej numerem ewidencyjnym 11/18 obręb ewidencyjny Igrzyna, Gmina Ryczywół
28. Richling A., Solon J., 1996. Ekologia krajobrazu. Wydawnictwo Naukowe PWN. Warszawa.
29. Roczna ocena jakości powietrza w województwie wielkopolskim raport wojewódzki za rok 2025,
30. Rozporządzenie Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 12 lipca 2019 r. w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego oraz warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu do wód lub do ziemi ścieków, a także przy odprowadzaniu wód opadowych lub roztopowych do wód lub do urządzeń wodnych (Dz. U. z 2019 r., poz. 1311),
31. Rozporządzenie Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 11 października 2019 r. w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu jednolitych części wód podziemnych (Dz. U. z 2019 r., poz. 2148)
32. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 1 września 2016 r. w sprawie sposobu prowadzenia oceny zanieczyszczenia powierzchni ziemi (Dz. U. z 2016 r., poz. 1395).
33. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2014 r., poz. 112).
34. Strategia rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 roku
35. Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030 (SPA 2020)
36. Szczegółowa Mapa Geologiczna Polski w skali 1:50 000.
37. Ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2024 r. poz. 399 ze zm.).
38. Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody (Dz.U. 2024 poz. 1478 ze zm.).
39. Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. - Prawo wodne (Dz.U. 2024 poz. 1087 ze zm.).
40. Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz.U. 2024 poz. 1292 ze zm.).
41. Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U. 2025 poz. 647).
42. Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U. 2026 poz. 538 ze zm.).
43. Ustawa z dnia 3 lutego 1995 roku o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz.U. 2024 poz. 82 ze zm.).
44. Ustawa z dnia 3 października 2008 o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, o udziale społeczeństwa w ochronie środowiska i ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2026 r. poz. 670 ze zm.).
45. Woś, A. 1993. Regiony klimatyczne Polski w świetle częstości występowania różnych typów pogody. Zeszyty Instytutu Geografii i Przestrzennego Zagospodarowania PAN.
46. www.geoportal.gov.pl
47. www.geoserwis.gdos.gov.pl
48. www.mapa.korytarze.pl
49. www.nid.pl
50. Zielony, R., Kliczkowska, A. (2012). Regionalizacja przyrodniczo-leśna Polski 2010. Centrum Informacyjne Lasów Państwowych.
51. Zrównoważona Europa 2030.

1.4. Położenie obszaru objętego prognozą i dotychczasowe użytkowanie

Niniejsza prognoza dotyczy terenu położonego w powiecie obornickim, w gminie Ryczywół, w obrębie Igrzyna, o powierzchni ok. 24 ha, objętego projektem zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla działki oznaczonej numerem ewidencyjnym 11/18 obręb ewidencyjny Igrzyna, Gmina Ryczywół (ryc. 1.).

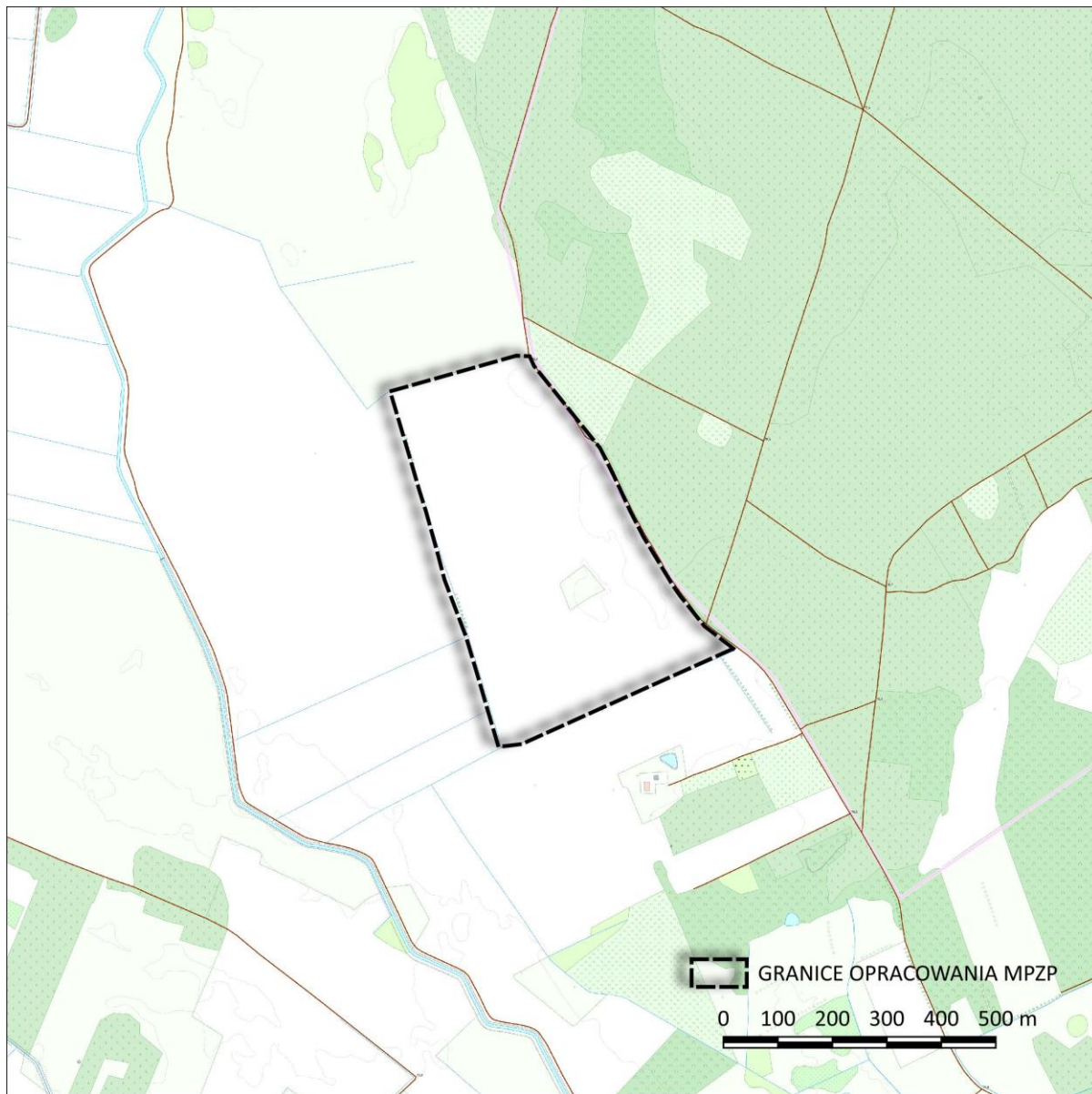

Ryc. 1. Lokalizacja obszaru objętego prognozą (**źródło:** opracowanie własne)

Gmina Ryczywół jest gminą wiejską i znajduje się w centralnej części województwa wielkopolskiego, na północy powiatu obornickiego, obszarowo zajmując 154,5 km². Od północy graniczy z gminą Budzyń (powiat Chodzież), od zachodu z gminami: Czarnków, Połajewo (powiat czarnkowsko-

trzcianecki), od południa z gminą Oborniki, a od wschodu z gminą Rogoźno. W strukturze użytkowania gminy Ryczywół przeważają użytki rolne.

Obszar objęty niniejszą prognozą zlokalizowany jest na gruntach rolnych i łąkach, w sąsiedztwie lasu – w oddaleniu od terenów zainwestowanych, w tym mieszkaniowych. Grunty rolne i łąki znajdujące się w granicach opracowania były dotychczas uprawiane.

Ryc. 2. Obszar opracowania (źródło: opracowanie własne.)

Ryc. 3. Obszar opracowania na tle ortofotomapy (**źródło:** opracowanie własne)

W najbliższym sąsiedztwie przedmiotowego terenu znajdują się: od strony wschodniej tereny leśne z dominacją w składzie gatunkowym sosen zwyczajnych, natomiast z pozostałych stron, obszar opracowania otaczany jest łąkami i terenami rolnymi w użytkowaniu rolniczym. Obszar opracowania stanowią grunty rolne i łąki klas IV, V i VI. W jego granicach nie znajdują się grunty rolne klas chronionych (I-III) ani użytki leśne.

W obowiązującym planu ogólnego Ryczywół, analizowany obszar ujęty został w strefie górniczej.

1.5. Ustalenia analizowanego dokumentu

Głównym celem i przedmiotem miejscowego planu jest ustalenie przeznaczenia oraz zasad zagospodarowania terenu położonego w gminie Ryczywół w Igrzynie. Projekt planu ustala funkcję terenów oznaczonych na rysunku następującymi symbolami:

- **1G** – teren górnictwa i wydobywania, oznaczony na rysunku symbolem 1G;
- **1KDD** – teren drogi dojazdowej, oznaczony na rysunku planu symbolem 1KDD.

Cele analizowanego dokumentu są zgodne z planem ogólnym Gminy Ryczywół. Analizowany dokument w swoich ustaleniach jest powiązany z dokumentami wyższego szczebla wymienionymi w rozdziale 1.6 niniejszej prognozy.

Analizowany dokument ma za zadanie jednoznacznie określić przeznaczenie terenu. Plan określi zapisy dotyczące szczegółowego zagospodarowania przedmiotowego terenu, określi dopuszczalne parametry planowanych obiektów budowlanych, a także rozwiązania dotyczące infrastruktury technicznej.

Projekt planu wprowadza następujące ograniczenia i wskazania w zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu:

W zakresie zasad ochrony i kształtowania ładu przestrzennego ustalono kształtowanie i ochronę ładu przestrzennego należy realizować poprzez przestrzeganie zasad zabudowy określonych niniejszą uchwałą w tym usytuowanie trwałych budynków w obrębie linii zabudowy z uwzględnieniem szczegółowych zapisów § 13-14, zachowanie określonych gabarytów budynków oraz zachowanie minimalnej i maksymalnej nadziemnej intensywności zabudowy

W zakresie zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu ustalono:

- 1) zakaz magazynowania materiałów mogących powodować zanieczyszczenie środowiska w miejscach nieizolowanych od powierzchni terenu;
- 2) zakaz składowania odpadów w odkrywcę;
- 3) nakaz wykonania zabezpieczenia przed przenikaniem ścieków i zanieczyszczeń do gruntu z projektowanych dojazdów i miejsc postojowych;
- 4) nakaz magazynowania nadkładu na tymczasowych zwałowiskach lokalizowanych na terenie powierzchniowej eksploatacji, z dopuszczeniem magazynowania nadmiarów mas ziemnych poza obszarem planu zgodnie z przepisami odrębnymi;
- 5) nakaz formowania zboczy wyrobiska górniczego w sposób zabezpieczający przed osuwaniem się mas ziemnych;
- 6) nakaz wykorzystania do celów rekultywacji nadkładu magazynowanego na terenie eksploatacji powierzchniowej do częściowego wypełnienia niecki wyrobiska górniczego;
- 7) dopuszczenie wykorzystania do celów rekultywacji mas ziemnych przywożonych spoza obszaru eksploatacji zgodnie z przepisami odrębnymi,
- 8) nakaz wprowadzenia na skarpach roślinności dostosowanej do siedliska przyrodniczego z przewagą gatunków rodzimych,
- 9) nakaz prowadzenia sukcesywnej rekultywacji poszczególnych pól eksploatacyjnych zgodnie z przepisami odrębnymi.

W zakresie zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków, w tym krajobrazów kulturowych, oraz dóbr kultury współczesnej ustalono:

- 1) na obszarze objętym planem nie występuje zabudowa historyczna znajdująca się w Rejestrze Zabytków, chronione krajobrazy kulturowe, dobra kultury współczesnej oraz podlegające ochronie.
- 2) ochrona zabytków obejmuje obszar stanowisk archeologicznych AZP 43-26/94 i AZP 43-26/95 oznaczonych na rysunku planu.
- 3) dla inwestycji wymagających prac ziemnych w obrębie stanowisk archeologicznych obowiązek prowadzenia badań archeologicznych zgodnie z przepisami odrębnymi dotyczącymi ochrony konserwatorskiej.

Nie określono ustaleń w zakresie wymagań wynikających z potrzeb kształtowania przestrzeni publicznych.

Nie określono ustaleń w zakresie terenów wymagających przeprowadzenia scaleń i podziału nieruchomości.

W zakresie granic i sposobów zagospodarowania terenów lub obiektów podlegających ochronie, na podstawie odrębnych przepisów, terenów górniczych, a także obszarów szczególnego zagrożenia powodzią, obszarów osuwania się mas ziemnych, krajobrazów priorytetowych określonych w audycie krajobrazowym oraz w planach zagospodarowania przestrzennego województwa ustalono:

- 1) nakaz uwzględnienia ograniczeń wynikających z przepisów odrębnych dla całego obszaru planu ze względu na położenie w obrębie udokumentowanego Głównego Zbiornika Wód Podziemnych (GZWP) nr 139 „Dolina Kopalna Smogulec - Margonin”.
- 2) w związku z brakiem występowania w obszarze objętym planem pozostałych terenów lub obiektów podlegających ochronie, ustalonych na podstawie odrębnych przepisów w tym terenów górniczych, obszarów szczególnego zagrożenia powodzią, obszarów osuwania się mas ziemnych, krajobrazów priorytetowych określonych w audycie krajobrazowym oraz w planach zagospodarowania przestrzennego województwa nie zachodzi potrzeba określenia ich granic i sposobów zagospodarowania.

W zakresie zasad modernizacji, rozbudowy i budowy systemów komunikacji i infrastruktury technicznej w tym miejsca przeznaczone na parkowanie pojazdów zaopatrzonych w kartę parkingową ustalono:

- 1) obsługa komunikacyjna z przyległej drogi publicznej z zachowaniem przepisów odrębnych;
- 2) dla terenów należy zapewnić realizację miejsc przeznaczonych na parkowanie pojazdów zaopatrzonych w kartę parkingową w ilości minimum jednego miejsca na każde 6 realizowanych stanowisk postojowych, z uwzględnieniem przepisów odrębnych;

- 3) powiązanie projektowanego układu komunikacyjnego z układem dróg istniejących przebiegających poza jego granicami;
- 4) powiązanie sieci infrastruktury technicznej z układem sieci przebiegających poza granicami planu;
- 5) dopuszczenie budowy sieci i urządzeń infrastruktury technicznej oraz ich rozbudowy, przebudowy, remontu i modernizacji na zasadach określonych w przepisach odrębnych;
- 6) dopuszczenie likwidacji istniejących sieci i urządzeń infrastruktury technicznej;
- 7) zaopatrzenie gaz z podziemnej sieci gazowej lub z indywidualnych zbiorników na gaz
- 8) zasilanie w energię elektryczną z sieci elektroenergetycznej, generatora prądotwórczego lub odnawialnych źródeł energii o mocy mikroinstalacji;
- 9) odprowadzenie wód opadowych i roztopowych na grunt lub do gruntu z obowiązkiem ich podczyszczenia jeżeli wymagają tego przepisy odrębne;
- 10) dopuszczenie gromadzenia i wykorzystywania wód opadowych i roztopowych w obrębie własnej działki z zachowaniem przepisów odrębnych;
- 11) odprowadzenie ścieków bytowych i innych niż bytowe zgodnie z przepisami odrębnymi;
- 12) zaopatrzenie w wodę do celów gospodarczych z zachowaniem przepisów odrębnych;
- 13) zaopatrzenie w ciepło z urządzeń indywidualnych z wykorzystaniem technologii niskoemisyjnych lub bezemisyjnych;
- 14) dopuszcza się realizację urządzeń służących wykorzystaniu alternatywnych, odnawialnych źródeł energii, z wyłączeniem elektrowni wiatrowych;
- 15) gromadzenie i usuwanie odpadów zgodnie z ustawą o utrzymaniu czystości i porządku w gminie oraz przepisami odrębnymi z uwzględnieniem selektywnej zbiorki odpadów.

W zakresie szczególnych warunków zagospodarowania terenów oraz ograniczenia w ich użytkowaniu, w tym zakaz zabudowy ustalono w granicach strefy ochronnej oznaczonej na rysunku planu obowiązuje zakaz eksploatacji kruszywa.

W zakresie sposobu i terminu tymczasowego zagospodarowania, urządzania i użytkowania terenów ustalono brak dopuszczenia tymczasowego zagospodarowania i nie określa się sposobu i terminu tymczasowego zagospodarowania, urządzania i użytkowania terenów.

W zakresie parametrów i wskaźników kształtowania zabudowy oraz zagospodarowania terenu oznaczonego na rysunku planu symbolem:

- **1G ustalono:**

- 1) lokalizację:
 - a) tymczasowych budynków i budowli związanych z funkcjonowaniem zakładu górniczego,

- b) dojeżdż dojazdów, parkingów,
 - c) sieci i urządzeń infrastruktury technicznej;
 - 2) maksymalną wysokość zabudowy dla budynków, wiat i budowli 12,0 m;
 - 3) geometrię dachu budynku lub wiaty: dach płaski lub symetrycznie dwuspadowy, o kącie nachylenia połaci $15^{\circ} - 45^{\circ}$;
 - 4) minimalną nadziemną intensywność zabudowy - 0,00;
 - 5) maksymalną nadziemną intensywność zabudowy - 0,03;
 - 6) maksymalny udział powierzchni zabudowy - 3%;
 - 7) minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej - 20%;
 - 8) minimalną liczbę miejsc do parkowania – 1 na każdym 2 zatrudnionych w obrębie stanowisk naziemnych niezadaszonych lub usytuowanych pod wiatami;
 - 9) nakaz likwidacji tymczasowych budynków i budowli do zakończenia prac rekultywacyjnych
 - 10) zasady eksploatacji złoża zgodnie z uzyskaną koncesją.
- **1KDD ustalono:**
 - 1) szerokość w liniach rozgraniczających zgodnie z rysunkiem planu;
 - 2) realizację w obrębie linii rozgraniczających, w szczególności: fragmentów jezdni, chodników, zieleni urządzonej, infrastruktury technicznej.

1.6. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania projektu

W toku prac nad prognozą przeprowadzono analizy dotyczące problematyki ochrony środowiska z uwzględnieniem w szczególności: ochrony przyrody, powietrza atmosferycznego, ochrony jakości wód powierzchniowych i podziemnych, ochrony przed hałasem, które mogą mieć związek z obszarem objętym projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Projekt dokumentu uwzględnia cele ochrony środowiska zawarte w dokumentach opracowanych na poziomach międzynarodowym, wspólnotowym, krajowym.

Poniżej w sposób syntetyczny przedstawione zostały najważniejsze dokumenty, których priorytety w zakresie ochrony środowiska i kształtowania przestrzennej struktury kraju zostały uwzględnione w ocenianym projekcie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

DOKUMENTY MIĘDZYNARODOWE:

Agenda 2030 na rzecz zrównoważonego rozwoju

Agenda 2030 na rzecz zrównoważonego rozwoju, przyjęta w 2015 r. przez 193 państwa Organizacji Narodów Zjednoczonych (ONZ), to program działań o bezprecedensowym zakresie i znaczeniu, definiujący model zrównoważonego rozwoju na poziomie globalnym. Zgodnie z Agendą 2030 współczesny wysiłek modernizacyjny powinien koncentrować się na wyeliminowaniu ubóstwa we wszystkich jego przejawach, przy równoczesnej realizacji szeregu celów gospodarczych, społecznych i środowiskowych. Analiza spójności dokumentów strategicznych z Agendą ONZ 2030 stanowi swego rodzaju

novum w polskiej polityce rozwoju. Zobowiązanie do realizacji Agendy jest dobrowolne i nie umocowane w instrumentach finansowych, z których mogłaby korzystać Polska lub polskie regiony. Niemniej układ celów Agendy wyznacza uniwersalny, globalny model zrównoważonego rozwoju, a sygnatariusze Agendy, w tym Polska, solidarnie zobowiązali się do aktywnej realizacji i monitorowania jej postępu. Cele Agendy, w które bezpośrednio wpisują się założenia projektu planu miejscowego, to:

Cel 7. Czysta i dostępna energia;

Cel 12. Odpowiedzialna konsumpcja i produkcja;

Cel 13. Działania w dziedzinie klimatu;

Cel 15. Życie na lądzie.

Główny cel analizowanego projektu dokumentu, tj. zapewnienie zrównoważonego rozwoju gminy i harmonijnego zagospodarowania jej przestrzeni, jest ściśle powiązany ze wszystkim ww. celami Agendy.

Europejski Zielony Ład

Jest to pakiet inicjatyw politycznych, wskazujący plan działań mających na celu umożliwienie efektywnego wykorzystania zasobów dzięki wdrażaniu koncepcji czystej gospodarki o obiegu zamkniętym oraz wzmocnianiu i ochronie bioróżnorodności oraz ograniczeniu ilości zanieczyszczeń.

Działania przewidziane w planie, takie jak zwiększanie terenów zieleni, energooszczędne rozwiązania w budownictwie oraz edukacja ekologiczna, są zgodne z zasadami Zielonego Ładu, który promuje ochronę zasobów naturalnych, ograniczanie zanieczyszczeń i wzmocnianie bioróżnorodności.

Europejska Konwencja Krajobrazowa

Celem Europejskiej Konwencji Krajobrazowej jest wspieranie ochrony, zrównoważonego gospodarowania oraz planowania krajobrazu, a także rozwijanie współpracy europejskiej w tym zakresie poprzez wymianę wiedzy, specjalistów oraz upowszechnianie dobrych praktyk. Konwencja definiuje krajobraz jako kluczowy komponent środowiska życia ludności na obszarach miejskich i wiejskich, uwzględniając tereny zdegradowane, typowe, jak i wyróżniające się szczególnymi wartościami wizualnymi.

Projekt planu miejscowego kształtuje zagospodarowanie tak, by nie naruszać ważnych walorów krajobrazu, np. rozwój wydobycia odkrywkowego poza terenami cennymi krajobrazowo, w tym poza krajobrazami priorytetowymi, ograniczając przy tym ingerencję w teren otwarty. Oznacza to m.in. zachowanie ciągłości lasów i zadrzewień przy gruntach rolnych, co służy ochronie krajobrazu rozumianej według konwencji.

DOKUMENTY KRAJOWE:

Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030

Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030 stanowi podstawowy dokument strategiczny polityki regionalnej Polski do roku 2030. W przyjętej perspektywie kładzie nacisk na zrównoważony rozwój całego kraju, w szczególności zmniejszanie dysproporcji w poziomie rozwoju społeczno-gospodarczego oraz wsparcie rozwoju obszarów, które tracą funkcje społeczno-gospodarcze lub nie są w stanie wykorzystać i rozwinąć posiadanego potencjału rozwojowego. Poniżej zestawiono cele Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030 z celami zidentyfikowanymi w projekcie planu miejscowego:

Cel 2. Wzmacnianie regionalnych przewag konkurencyjnych.

Wyżej wymieniony cel nawiązuje do głównego celu analizowanego projektu dokumentu, tj. podnoszenie jakości życia mieszkańców, rozwój przyjaznych usług i nowoczesnej gospodarki, budowanie efektywnej i niskoemisyjnej sfery transportu.

Aktualizacja Programu wodno-środowiskowego kraju (aPWŚK)

Aktualizacja Programu wodno-środowiskowego kraju (aPWŚK) jest jednym z dokumentów planistycznych opracowanych w celu programowania i koordynowania działań zmierzających do realizacji celów środowiskowych, tj.:

- niepogarszanie stanu części wód;
- osiągnięcie dobrego stanu wód: dobry stan ekologiczny i chemiczny dla naturalnych części wód powierzchniowych, dobry potencjał ekologiczny i dobry stan chemiczny dla sztucznych i silnie zmienionych części wód oraz dobry stan chemiczny i ilościowy dla wód podziemnych;
- spełnienie wymagań specjalnych, zawartych w innych unijnych aktach prawnych i polskim prawodawstwie, w odniesieniu do obszarów chronionych (w tym m.in. narażonych na zanieczyszczenia związkami azotu pochodzącymi ze źródeł rolniczych, przeznaczonych do celów rekreacyjnych, do poboru wody dla zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia, do ochrony siedlisk lub gatunków, dla których utrzymanie stanu wód jest ważnym czynnikiem w ich ochronie);
- zaprzestanie lub stopniowe wyeliminowanie zrzutu substancji priorytetowych do środowiska lub ograniczone zrzuty tych substancji.

Program wodno-środowiskowy kraju określa działania podstawowe i uzupełniające zmierzające do poprawy lub utrzymania dobrego stanu wód w poszczególnych obszarach dorzeczy. Celem aktualizacji Programu wodno-środowiskowego kraju jest weryfikacja działań zaplanowanych w zatwierdzonym w 2010 r. PWŚK, pod kątem stopnia ich realizacji i skuteczności oraz wskazanie zaktualizowanych w wyniku tej analizy działań dla jednolitych części wód powierzchniowych, podziemnych oraz obszarów chronionych, których realizacja zapewni osiągnięcie założonych celów środowiskowych.

Analizowany projekt dokumentu pozostaje spójny z celami aPWŚK, gdyż uwzględnia konieczność ochrony zasobów wodnych poprzez odpowiednie kształtowanie struktury przestrzennej oraz minimalizowanie oddziaływań na obszary wrażliwe hydrologicznie, m.in. stosując zapisy o konieczności rekultywacji. Projekt planu miejscowego wspiera cele związane z niepogarszaniem stanu wód oraz osiągnięciem dobrego stanu ekologicznego i chemicznego wód powierzchniowych i podziemnych.

Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030 (SPA 2020)

Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030 został opracowany w 2013 roku przez Ministerstwo Środowiska. Pierwsza część dokumentu przedstawia scenariusze zmian klimatu do 2030 roku oraz prawdopodobny wpływ zmian klimatu na sektory i obszary wrażliwe na te zmiany. W drugiej części dokumentu określono cele i kierunki działań w procesie adaptacji do zmian klimatu do 2030 roku.

SPA 2020 wskazuje cele i kierunki działań adaptacyjnych, które należy podjąć w najbardziej wrażliwych sektorach i obszarach w okresie do roku 2020: gospodarce wodnej, rolnictwie, leśnictwie, różnorodności biologicznej i obszarach prawnie chronionych, zdrowiu, energetyce, budownictwie, transporcie, obszarach górskich, strefie wybrzeża, gospodarce przestrzennej i obszarach zurbanizowanych.

Oceniany dokument uwzględnia następujące cele określone w SPA2020:

- Zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego i dobrego stanu środowiska,
- Zapewnienie zrównoważonego rozwoju regionalnego i lokalnego z uwzględnieniem zmian klimatu.

Krajowa strategia ochrony i zrównoważonego użytkowania różnorodności biologicznej

Celem nadrzędnym wg Strategii jest zachowanie bogactwa różnorodności biologicznej w skali lokalnej, krajowej i globalnej oraz zapewnienie trwałości i możliwości rozwoju wszystkich poziomów jej organizacji (wewnątrzgatunkowego, międzygatunkowego i ponadgatunkowego), z uwzględnieniem potrzeb rozwoju społeczno-gospodarczego Polski oraz konieczności zapewnienia odpowiednich warunków życia i rozwoju społeczeństwa. Główny cel, który został uwzględniony w projekcie MPZP, spójny z założeniami Krajowej strategii ochrony i zrównoważonego użytkowania różnorodności biologicznej to:

- Efektywne zarządzanie zasobami przyrodniczymi.

DOKUMENTY WOJEWÓDZKIE:

Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Wielkopolskiego

Plan zagospodarowania przestrzennego województwa jest obowiązковым dokumentem planistycznym sporządzanym przez sejmik województwa. PZPW jest narzędziem do realizacji jednego z ważniejszych

zadań samorządu województwa, jakim jest kształtowanie i prowadzenie polityki przestrzennej w województwie. W oparciu o ocenę przestrzennych uwarunkowań rozwoju formułuje on kierunki polityki przestrzennej oraz zasady organizacji przestrzennej na poziomie struktur regionalnych. Plan województwa jest aktem kierownictwa wewnętrznego wiążącym organy i jednostki samorządu województwa.

PZPW Wielkopolskiego formułuje kierunki zagospodarowania w następujących sferach:

- Kształtowanie spójnej polityki osadniczej,
- Ochrona walorów przyrodniczych,
- Kształtowanie i racjonalne gospodarowanie zasobami środowiska przyrodniczego,
- Ochrona potencjału kulturowego i krajobrazu oraz rozwój konkurencyjnych form turystyki i rekreacji,
- Zrównoważony rozwój rolnictwa,
- Poprawa dostępności komunikacyjnej województwa,
- Rozwój efektywnej i innowacyjnej infrastruktury technicznej,
- Zapewnienie bezpieczeństwa publicznego i przeciwdziałanie zagrożeniom.

Projekt MPZP wspiera cele Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Wielkopolskiego, w tym w sferze środowiska przyrodniczego, poprzez kształtowanie zrównoważonego rozwoju, ochronę środowiska i tworzenie warunków dla bezpiecznego rozwoju lokalnego. Jednocześnie dostosowuje się do ram polityki przestrzennej regionu, zapewniając spójność planistyczną na szczeblu gminnym i wojewódzkim.

Strategia rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 roku

Strategia rozwoju województwa jest podstawowym narzędziem prowadzonej przez samorząd województwa polityki regionalnej. Realizacja celów w niej zawartych ma doprowadzić do osiągnięcia zamierzonej wizji rozwoju województwa. W Strategii rozwoju województwa wielkopolskiego wyznaczono cele strategiczne odnoszące się do obszarów działania:

- Wzrost gospodarczy Wielkopolski bazujący na wiedzy swoich mieszkańców;
- Rozwój społeczny Wielkopolski oparty na zasobach materialnych i niematerialnych regionu;
- Rozwój infrastruktury z poszanowaniem środowiska przyrodniczego Wielkopolski;
- Wzrost skuteczności Wielkopolskich instytucji i sprawności zarządzania regionem.

Wszystkie cele strategiczne ocenianego projektu dokumentu projektu planu miejscowego nawiązują do ww. celów w sposób pośredni.

Program ochrony środowiska województwa wielkopolskiego do roku 2030

Celem Programu ochrony środowiska województwa wielkopolskiego do roku 2030 jest dążenie do poprawy stanu środowiska w województwie, ograniczenie negatywnego wpływu zanieczyszczeń

na środowisko, ochrona i rozwój walorów środowiska, a także racjonalne gospodarowanie jego zasobami. Program służy także realizacji celów na poziomie regionalnym, które zostały przyjęte w dokumentach strategicznych na poziomie krajowym, ze szczególnym uwzględnieniem przyjętej Polityki ekologicznej państwa 2030. Program ochrony środowiska województwa wielkopolskiego formułuje następujące cele, wobec których sformułowano odrębne cele:

- Ochrona klimatu i jakości powietrza:
 - Dobra jakość powietrza atmosferycznego bez przekroczeń dopuszczalnych norm w strefach;
 - Adaptacja do zmian klimatu;
 - Ograniczenie emisji gazów cieplarnianych,
- Zagrożenie hałasem:
 - Dobry stan klimatu akustycznego, brak przekroczeń dopuszczalnych poziomów hałasu;
 - Zmniejszenie liczby osób narażonych na ponadnormatywny hałas,
- Pola elektromagnetyczne:
 - Utrzymanie poziomów pól elektromagnetycznych na poziomach nieprzekraczających wartości dopuszczalnych,
- Gospodarowanie wodami:
 - Zwiększenie retencji wodnej województwa;
 - Racjonalizacja i ograniczenie zużycia wody;
 - Przeciwdziałanie skutkom suszy;
 - Osiągnięcie lub utrzymanie co najmniej dobrego stanu wód,
- Gospodarka wodno-ściekowa:
 - Poprawa jakości wody;
 - Wyrównanie dysproporcji pomiędzy stopniem zwodociągowania i skanalizowania na terenach wiejskich,
- Zasoby geologiczne:
 - Ograniczenie presji wywieranej na środowisko podczas wydobywania kopalin;
 - Rekultywacja terenów poeksploatacyjnych,
- Gleby:
 - Ochrona gleb przed degradacją, utrzymanie dobrej jakości gleb;
 - Rekultywacja i rewitalizacja terenów zdegradowanych,
 - Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów:
 - Redukcja ilości wytwarzanych odpadów, w szczególności zmieszanych odpadów komunalnych;
 - Ograniczenie ilości odpadów komunalnych przekazywanych do składowania;
 - Ograniczenie nielegalnego obrotu odpadami,

- Zasoby przyrodnicze:
 - Zwiększenie lesistości województwa i zachowanie dobrego stanu terenów leśnych;
 - Zachowanie różnorodności biologicznej,
- Zagrożenie poważnymi awariami:
 - Brak incydentów o znamionach poważnej awarii.

W zakresie swoich szczegółowych ustaleń, dotyczących umożliwienia przeprowadzenia wydobywania kruszywa, w projekcie planu miejscowego uwzględniono konieczność ochrony i racjonalnego gospodarowania zasobami środowiska przyrodniczego. Poprzez wyznaczenie terenu górnictwa i wydobywania wyłącznie w miejscu zewidencjonowania złoża, zachowano równowagę pomiędzy zachowaniem terenów otwartych, w szczególności rolniczych i leśnych, a interesem gospodarczym. Tym samym projekt planu wspiera cele w zakresie ochrony jakości powietrza, klimatu akustycznego oraz różnorodności biologicznej i krajobrazowej.

Aktualizacja Programu ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej

Aktualizacja Programu ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej ustanowiona została uchwałą Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z 26 stycznia 2026 r. (Dz. Urz. Woj. Wielkopolskiego z 2026 r. poz. 867). W ramach dokumentu określono 4 następujące działania wskazane do realizacji w celu osiągnięcia standardów jakości powietrza w strefie wielkopolskiej:

- Ograniczenie emisji z sektora komunalno-bytowego,
- Ograniczenie emisji z sektora transportu
- Kształtowanie polityki przestrzennej poprzez odpowiednie zapisy w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego,
- Monitorowanie realizacji Programu,
- Edukacja ekologiczna i wsparcie.

Projekt planu miejscowego jest spójny z działaniami opisanymi w Aktualizacji POP dla strefy wielkopolskiej, gdyż nie wprowadza elementów zagospodarowania, które mogłyby zwiększyć emisje z sektora komunalno-bytowego.

Audyt krajobrazowy województwa wielkopolskiego

Dokument został przyjęty przez Sejmik Województwa Wielkopolskiego Uchwałą Nr LI/1000/23 z 27 marca 2023 roku. Audyt krajobrazowy jest dokumentem stanowiącym podstawę do podejmowania działań w zakresie ochrony i kształtowania krajobrazu w procesie planowania i zagospodarowania przestrzennego. To całkowicie nowe narzędzie, które będzie miało bezpośredni wpływ na zarządzanie i gospodarowanie przestrzenią z poszanowaniem zasad ochrony krajobrazu. Jego ustalenia wyznaczają kierunki

nowej polityki przestrzennej. W granicach opracowania MPZP nie wprowadzono krajobrazu priorytetowego, które wyznacza się właśnie w Audycie.

1.7. Metody zastosowane przy sporządzaniu prognozy

W celu sporządzenia Prognozy przeprowadzono następujące prace:

- przeanalizowano projekt zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla działki oznaczonej numerem ewidencyjnym 11/18 obręb ewidencyjny Igrzyna, Gmina Ryczywół,
- przeanalizowano cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym, krajowym i wojewódzkim istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu,
- zaznajomiono się z dostępnymi opracowaniami sozologicznymi, geologicznymi obejmującymi obszar objęty prognozą,
- poddano analizie i ocenie istniejący stan środowiska oraz określono potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu,
- wykonano macierz oddziaływań ustaleń dokumentu na elementy środowiska oraz na środowisko przyrodnicze, jako całość,
- określono potencjalne oddziaływania na środowisko, które mogą wynikać z realizacji ustaleń opisanych w projekcie dokumentu,
- przeprowadzono wizję terenową.

Podczas opracowywania niniejszej prognozy wykorzystano następujące metody oceny: opisową, macierzy, nakładania danych, analizę materiałów źródłowych oraz wykorzystano doświadczenie autorów w zakresie oceny oddziaływań różnego rodzaju przedsięwzięć na środowisko. Takie podejście dało możliwość przeprowadzenia wielokierunkowej oceny oddziaływania ustaleń dokumentu planistycznego na środowisko.

Prognoza obejmuje obszar objęty projektem zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla działki oznaczonej numerem ewidencyjnym 11/18 obręb ewidencyjny Igrzyna, Gmina Ryczywół, na które ustalenia tego dokumentu mogą oddziaływać. Prognoza sporządzona została w formie opisowej i kartograficznej. Informacje zawarte w niniejszej prognozie oddziaływania na środowisko zgodnie z art. 52 ust.1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, o udziale społeczeństwa w ochronie środowiska i ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. 2026 r. poz. 670 ze zm.) są opracowane stosownie do stanu współczesnej wiedzy i metod oceny oraz dostosowane do zawartości i stopnia szczegółowości projektowanego dokumentu.

2. ANALIZA I OCENA STANU ŚRODOWISKA NA OBSZARZE OBJĘTYM PROJEKTEM

2.1. Położenie fizyczno-geograficzne i ukształtowanie terenu

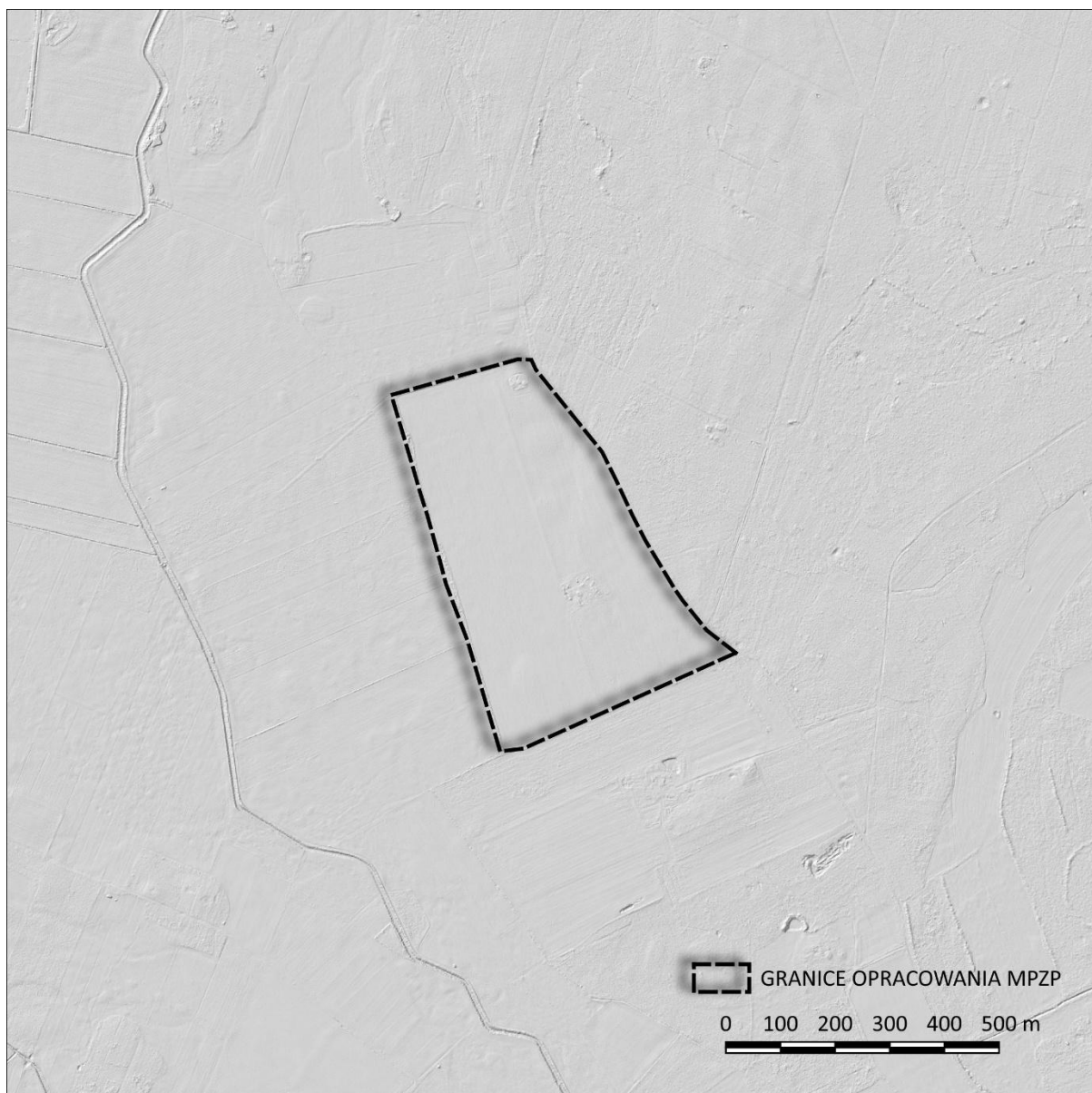
Według podziału Polski J. Kondrackiego na krainy fizyczno-geograficzne, obszar gminy Ryczywół charakteryzuje się położeniem na styku dwóch odmiennych jednostek przestrzennych. Teren ten leży w obrębie mezoregionu Kotliny Gorzowskiej (stanowiącego ogniwo makroregionu Pradoliny Toruńsko-Eberswaldzkiej) oraz mezoregionu Pojezierza Chodzieskiego (wchodzącego w skład makroregionu Pojezierza Wielkopolskiego). Obie te jednostki wyższego rzędu są integralną częścią podprovincji Pojezierzy Południowobałtyckich.

Z kolei pod kątem geomorfologicznym, w klasyfikacji regionów morfologicznych Niziny Wielkopolskiej autorstwa B. Krygowskiego, gmina usytuowana jest w zasięgu subregionu Równiny Wągrowieckiej (należącego do regionu Wysoczyzny Gnieźnieńskiej) oraz subregionu Kotliny Gorzowskiej (będącego częścią szerokiego regionu Pradoliny Toruńsko-Eberswaldzkiej).

W strukturze ukształtowania powierzchni gminy dominującą rolę odgrywają obszary wysoczyznowe, które wykształciły się w postaci dwóch zwartych kompleksów geomorfologicznych, rozdzielonych naturalną osią hydrograficzną – doliną rzeki Flinty. Zachodnia część tej wysoczyzny rozciąga się pasem od miejscowości Radom, przez Skrzetusz i Gorzewo, aż do Dąbrówki Ludomskiej. Głównym elementem rzeźby tego terenu jest wyraziste, przebiegające południkowo wzniesienie morenowe – Wał Ryczywolski. Charakteryzuje się ono zmienną ekspozycją i wysokością punktów kulminacyjnych: od 86,4 m n.p.m. w rejonie wsi Skrzetusz, przez 93,6 m n.p.m. na północ od Gorzewa (co stanowi najwyższy punkt topograficzny w granicach gminy), aż po 80,6 m n.p.m. w sąsiedztwie Dąbrówki Ludomskiej.

Pod względem uwarunkowań geomorfologicznych dla rozwoju przestrzennego, zdecydowaną większość gminy tworzą powierzchnie o nieznacznym nachyleniu i małych spadkach. Taka specyfika rzeźby terenu ma charakter sprzyjający i nie generuje ograniczeń ani barier dla przyszłych działań planistycznych czy inwestycyjnych. Wyraźniejsze deniwelacje oraz większe spadki podłoża, wymagające szczególnego uwzględnienia w projektowaniu, występują jedynie lokalnie – w strefach krawędziowych stoków wysoczyzny na linii Ryczywół – Gorzewo oraz pomiędzy miejscowościami Ludomy a Dąbrówka Ludomska.

Rzeźba terenu obszaru opracowania nie jest zróżnicowana (ryc. 4), o charakterze nizinnym. Wysokości w jego granicach wysokości mieszczą się w przedziale 75 – 76 m n.p.m.

Ryc. 4. Ukształtowanie obszaru opracowania – mapa hipsometryczna (źródło: opracowanie własne)

2.2. Krajobraz

Krajobraz przedmiotowego terenu to głównie krajobraz rolniczy z uprawą roślin zbożowych. Krzewy i wysoka roślinność zielna zlokalizowana jest na granicach działki objętej projektem MPZP oraz w postaci kępy krzewów w centralnej części działki.

Zgodnie z Audytem krajobrazowym województwa wielkopolskiego, obszar objęty projektem dokumentu znajduje się w granicach krajobrazu typu bagienno-łąkowego, głównie bezleśnego, podtyp: z dominacją szuwarów i turzycowisk. Od strony wschodniej, obszar opracowania graniczy z krajobrazem leśnym z przewagą siedlisk borowych.

W granicach projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nie znajdują się krajobrazy priorytetowe wyznaczone w ramach Audytu krajobrazowego województwa wielkopolskiego.

2.3. Budowa geologiczna

Obszar objęty niniejszym opracowaniem obejmuje tereny zbudowane z holocenijskich piasków i żwirów rzecznych tarasów zalewowych do 2,0 m n. p. rzeki. Na obszarze objętym planem występuje złoża kruszywa naturalnego (piasek skaleniowo kwarcowy) „Igrzyna” (nr MIDAS: 18775). Znajdują się tam 23 otwory wiertnicze na głębokości od 19,5 do 25 m.

Na terenie objętym analizą nie występują naturalne zagrożenia geologiczne związane z osuwaniem się mas ziemnych. W sąsiedztwie analizowanego terenu znajdują się inne złoża kruszyw naturalnych i torfów.

2.4. Gleby

Na analizowanym obszarze występują grunty sklasyfikowane w ewidencji gruntów jako grunty orne (R) klas VI oraz łąki (Ł) klasy IV, V i VI.

Grunty rolne i łąki są użytkowane rolniczo. Poszczególne uprawy występują na dużych obszarach, dlatego całe środowisko ma charakter silnie rolniczy. Jednakże na terenie występują również drogi śródpolne i niewielkie obszary nieużytków porośnięte przez roślinność zielną i krzewy.

W granicach opracowania nie występują ani grunty klas chronionych (I-III) ani tereny leśne (Ls), dla których konieczne byłoby wyłączenie ich z produkcji rolnej.

2.5. Wody podziemne

Obszar objęty planem znajduje się w granicach występowania Głównego Zbiornika Wód Podziemnych Nr 139 „Dolina kopalna Smogulec – Margonin”. Jest to zbiornik porowy czwartorzędowy. Poziom wodonośny GZWP nr 139 tworzy kompleks piaszczystych i żwirowych utworów czwartorzędowych osadów. Zwierciadło wody GZWP nr 139 ma charakter naporowy. Średnia wodoprzewodność warstw zbiornikowych zmienia się od 240 do 720 m³ /d.

Stan chemiczny wód podziemnych na obszarze całego zbiornika zaklasyfikowano jako dobry, dominują wody zaliczone do II klasy. Zasilanie wód podziemnych GZWP nr 139 następuje przede wszystkim na drodze infiltracji opadów atmosferycznych w obrębie zbiornika. Szacunkowe zasoby dyspozycyjne zbiornika oszacowane na podstawie badań modelowych wynoszą 40 800 m³ /d. Zdecydowana większa część zbiornika charakteryzuje się średnią i małą podatnością na zanieczyszczenia. Niewielkie powierzchnie samego GZWP nr 139 oraz jego najbliższych okolic wykazują się dużą podatnością na zanieczyszczenia. Właśnie dla tych obszarów o dużej podatności na zanieczyszczenia stwierdzono konieczność wyznaczenia obszarów ochronnych.

Na terenie nie występują ujęcia wód podziemnych oraz ich strefy ochronne.

Obszar opracowania znajduje się w granicach Jednolitych Części Wód Podziemnych oznaczonych symbolem PLGW600042. Zgodnie z Planem gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry stan

chemiczny oraz stan ilościowy tych wód został określony jako dobry. Ponadto stwierdzono, że JCWPd nr 42 nie jest zagrożona ryzykiem niespełnienia celów środowiskowych. Celem dla ww. JCWPd jest utrzymanie dobrego stanu ilościowego i chemicznego.

Zwierciadło wody w obszarze objętym opracowaniem ma charakter swobodny. Głębokość do pierwszego poziomu wodonośnego wynosi między 1 a 2 m. Wody podziemne w dolinach rzek pozostają w związku hydraulicznym z wodami powierzchniowymi. Zgodnie z danymi geośrodowiskowymi (bazadata.pgi.gov.pl), wody podziemne obszaru opracowania objęte są średnim stopniem zagrożenia, czyli należą do obszaru o niskiej odporności, lecz o ograniczonej dostępności poziomu głównego – bez ognisk zanieczyszczeń.

W granicach obszaru opracowania nie znajdują się ani ujęcia wód podziemnych, ani strefy ochronne ujęć wód podziemnych.

2.6. Wody powierzchniowe

Analizowany obszar jest pod hydrologicznym wpływem rzeki Flinty, która stanowi prawy dopływ Wełny, będącej kolejno dopływem Warty. Obszar objęty planem nie jest zagrożony powodzią.

Obszar objęty opracowaniem leży na obszarze Jednolitych Części Wód Powierzchniowych (JCWP) RW60001018689 Flinta.

JCWP RW60001018689 Flinta jest naturalną częścią wód, należącą do potoków lub strumieni nizinnych piaszczystych. Stan ekologiczny JCWP został określony jako umiarkowany, co determinują takie wskaźniki jak: OWO, azot ogólny, azot azotanowy. Stan chemiczny nie został określony natomiast ogólny został uznany jako zły. JCWP Flinta nieprzeznaczona do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi ani nie jest przeznaczona do celów rekreacyjnych. Cała zlewnia JCWP stanowi obszar wrażliwy na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych rozumianą jako wzbogacanie wód biogenami, w szczególności związkami azotu lub fosforu, powodującymi przyspieszony wzrost glonów oraz wyższych form życia roślinnego, w wyniku którego następują niepożądane zakłócenia biologicznych stosunków w środowisku wodnym oraz pogorszenie jakości tych wód. W granicach JCWP Flinta zidentyfikowano następujące presje znaczące: na elementy biologiczne zależne od hydromorfologii, na elementy fizykochemiczne oraz na obszary chronione. JCWP posiada zidentyfikowane presje troficzne i hydromorfologiczne. Jest ona zagrożona ryzykiem nieosiągnięcia celu środowiskowego. Celem środowiskowym JCWP jest dobry stan ekologiczny oraz dobry stan chemiczny JCWP.

2.7. Klimat

Obszar analizowany należy do klimatycznego regionu klimatycznego Środkowowielkopolskiego (XV). Cechuje się on większą frekwencją dni z pogodą bardzo ciepłą i jednocześnie pochmurną bez opadów (średnio 93 w ciągu roku); mniej liczne są dni ciepłe i słoneczne bez opadu (24) i ciepłe z dużym zachmurzeniem

i bez opadu (22). W stosunku do innych regionów liczniejsze są dni z pogodą przymrozkową bardzo chłodną z dużym zachmurzeniem i opadem (20).

Na omawianym obszarze przeważają wiatry północno-zachodnie i zachodnie, przy czym najwyraźniej zaznacza się to latem. Najrzadziej występują wiatry z południa i południowego wschodu. Typem klimatu lokalnego występującego na analizowanym terenie jest klimat dolinny. Nieobojętnym dla topoklimatu obszaru opracowania jest także obecność w jego sąsiedztwie lasu, którego funkcją jest także ochładzanie lokalnego klimatu.

2.8. Jakość powietrza atmosferycznego

W 2026 roku GIOŚ Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Poznaniu przeprowadził roczną ocenę jakości powietrza z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych ze względu na ochronę zdrowia ludzi oraz ze względu na ochronę roślin. Wyniki opublikowane zostały w raporcie wojewódzkim za rok 2025.

Ocenę taką wykonuje się w odniesieniu do stref i poziomów substancji w oparciu o następujące przepisy:

- Prawo ochrony środowiska (Dz.U. 2025 poz. 647 ze zm.);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. z 2021 r., poz. 845);
- Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 11 grudnia 2020 r. w sprawie dokonywania oceny poziomów substancji w powietrzu (Dz. U. z 2020 r. poz. 2279 z późn. zm.);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 2 sierpnia 2012 r. w sprawie stref, w których dokonuje się oceny jakości powietrza (Dz. U. z 2012 r. poz. 914);
- Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 14 listopada 2022 r. w sprawie sposobu obliczania wskaźników średniego narażenia oraz sposobu oceny dotrzymania pułapu stężenia ekspozycji (Dz. U. z 2022 r. poz. 2430);
- Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 15 lutego 2023 r. w sprawie zakresu i sposobu przekazywania informacji dotyczących zanieczyszczenia powietrza (Dz. U. z 2023 r. poz. 350)
- Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 21 grudnia 2020 r. w sprawie systemu informacyjnego Inspekcji Ochrony Środowiska „Ekoinfonet” (Dz.U. z 2020 r. poz. 2386);
- Ustawa z dnia 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska (Dz. U. z 2024 r. poz. 425).

Ocena i wynikające z niej działania odnoszone są do obszarów nazywanych strefami. Zgodnie z ustawą Prawo ochrony środowiska i rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 2 sierpnia 2012 r. w sprawie stref, w których dokonuje się oceny jakości powietrza (Dz. U. z 2012 r. poz. 914) wyznaczono trzy strefy: „aglomeracja poznańska”; „miasto Kalisz” oraz „strefa wielkopolska”, gdzie powyższe strefy stanowią:

- aglomeracje o liczbie mieszkańców powyżej 250 tysięcy,

- miasta o liczbie mieszkańców powyżej lub zbliżonej do 100 tysięcy,
- pozostały obszar województwa niewchodzący w skład wyżej wspomnianych aglomeracji i miast.

Obszar objęty prognozą znajduje się w strefie wielkopolskiej.

Celem corocznej oceny jakości powietrza wykonywanej przez GIOŚ jest uzyskanie informacji o stężeniach zanieczyszczeń w zakresie umożliwiającym:

1. dokonanie klasyfikacji stref, w celu uzyskania danych niezbędnych do podjęcia decyzji o potrzebie działań na rzecz poprawy jakości powietrza w strefie (opracowanie programów ochrony powietrza);
2. uzyskanie informacji o przestrzennych rozkładach stężeń zanieczyszczeń na obszarze strefy, w zakresie umożliwiającym wskazanie obszarów przekroczeń wartości kryterialnych oraz określenie poziomów stężeń występujących na tych obszarach;
3. wskazanie prawdopodobnych przyczyn występowania ponadnormatywnych stężeń zanieczyszczeń w określonych rejonach (w zakresie możliwym do uzyskania na podstawie posiadanych informacji).

Oceny dokonuje się pod kątem ochrony zdrowia i roślin, z tym, że ocenę ze względu na ochronę roślin dokonano tylko dla strefy wielkopolskiej.

Tabela 1. Poziomy dopuszczalne zanieczyszczeń powietrza pod kątem ochrony zdrowia

Substancja	Okres uśredniania wyników pomiarów	Dopuszczalny poziom substancji w powietrzu [$\mu\text{g}/\text{m}^3$]	Dopuszczalna częstość przekroczenia dopuszczalnego poziomu w roku kalendarzowym
benzen	rok kalendarzowy	5	nie dotyczy
dwutlenek azotu	jedna godzina	200	18 razy
	rok kalendarzowy	40	nie dotyczy
dwutlenek siarki	jedna godzina	350	24 razy
	24 godziny	125	3 razy
ołów	rok kalendarzowy	0,5	nie dotyczy
pył zawieszony PM _{2,5}	rok kalendarzowy	25	nie dotyczy
pył zawieszony PM ₁₀	24 godziny	50	35 razy
	rok kalendarzowy	40	nie dotyczy
tlenek węgla	8 godzin	10000	nie dotyczy

Tabela 2. Poziomy docelowe zanieczyszczeń powietrza pod kątem ochrony zdrowia

Substancja	Okres uśredniania wyników pomiarów	Dopuszczalny poziom substancji w powietrzu [$\mu\text{g}/\text{m}^3$]	Dopuszczalna częstość przekroczenia dopuszczalnego poziomu w roku kalendarzowym
arsen	rok kalendarzowy	6 ng/ m^3	nie dotyczy
benzo(a)piren	rok kalendarzowy	1 ng/ m^3	nie dotyczy
kadm	rok kalendarzowy	5 ng/ m^3	nie dotyczy
nikiel	rok kalendarzowy	20 ng/ m^3	nie dotyczy
ozon	8 godzin*	120 $\mu\text{g}/\text{m}^3$	25 dni**
pył zawieszony PM _{2,5}	rok kalendarzowy	25 $\mu\text{g}/\text{m}^3$	nie dotyczy

* stężenie 8-godz. kroczące liczone ze stężeń jednogodzinnych

** liczba dni z przekroczeniami poziomu docelowego w roku kalendarzowym, uśredniona w ciągu ostatnich trzech lat. Jeżeli brak wyników pomiarów z trzech lat, podstawę klasyfikacji mogą stanowić wyniki z dwóch lub jednego roku.

Ocena pod kątem ochrony zdrowia obejmuje: dwutlenek azotu NO₂, dwutlenek siarki SO₂, benzen C₆H₆, ołów Pb, arsen As, nikiel Ni, kadm Cd, benzo(a)piren B(a)P, pył PM₁₀, pył PM_{2,5}, ozon O₃, tlenek węgla CO. Ocena dokonywana pod kątem spełnienia kryteriów odniesionych do ochrony roślin obejmuje: dwutlenek siarki SO₂, tlenki azotu NO_x i ozon O₃. Klasyfikacji stref dokonuje się dla każdego zanieczyszczenia oddzielnie, na podstawie najwyższych stężeń (tzn. występujących w najbardziej zanieczyszczonych rejonach) na obszarze aglomeracji lub innej strefy.

Tabela 3. Cel długoterminowy dla poziomu zanieczyszczeń powietrza pod kątem ochrony zdrowia

Substancja	Okres uśredniania wyników pomiarów	Poziom celu długoterminowego
Ozon	8 godzin*	120 µg/m ³

*stężenie 8-godz. kroczące liczone ze stężeń jednogodzinnych

Tabela 4. Poziomy dopuszczalne zanieczyszczeń powietrza pod kątem ochrony roślin

Substancja	Okres uśredniania wyników pomiarów	Dopuszczalny poziom substancji w powietrzu [µg/m ³]
Tlenki azotu*	rok kalendarzowy	30
Dwutlenek siarki	rok kalendarzowy	20
	pora zimowa (okres od 1 X do 31 III)	

* - suma dwutlenku azotu i tlenku azotu w przeliczeniu na dwutlenek azotu

Tabela 5. Poziom docelowy zanieczyszczeń powietrza pod kątem ochrony roślin

Substancja	Okres uśredniania wyników pomiarów	Poziom docelowy substancji w powietrzu
Ozon	okres wegetacyjny (1.V-31.VII)	18 000 µg/m ³ x h*

* wyrażony jako AOT40

Tabela 6. Cel długoterminowy pod kątem ochrony roślin

Substancja	Okres uśredniania wyników pomiarów	Poziom celu długoterminowego
Ozon	okres wegetacyjny (1.V-31.VII)	6 000 µg/m ³ x h*

*stężenie 8-godz. kroczące liczone ze stężeń jednogodzinnych

Podstawę klasyfikacji stref w oparciu o wyniki rocznej oceny jakości powietrza stanowią:

- dopuszczalny poziom substancji w powietrzu (z uwzględnieniem dozwolonej liczby przypadków przekroczeń poziomu dopuszczalnego, określonej dla niektórych zanieczyszczeń),
- dopuszczalny poziom substancji w powietrzu powiększony o margines tolerancji (dozwolone przypadki przekroczeń poziomu dopuszczalnego odnoszą się także do jego wartości powiększonej o margines tolerancji)
- poziom docelowy substancji w powietrzu (z uwzględnieniem dozwolonej liczby przypadków przekroczeń, określonej w odniesieniu do ozonu)
- poziom celu długoterminowego (dla ozonu).

Wynikiem oceny, jest zaliczenie strefy do jednej z poniższych klas:

- **klasy A** – jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy nie przekraczają odpowiednio poziomów dopuszczalnych albo poziomów docelowych,

- **klasy C** – jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalne powiększone o margines tolerancji, w przypadku, gdy margines tolerancji nie jest określony – poziomy dopuszczalne albo poziomy docelowe,
- **klasa C1** - oznaczenie strefy pod kątem pyłu zawieszonego PM_{2,5} w przypadku braku osiągnięcia poziomu określonego dla fazy II tj. 20 µg/m³;

W przypadku poziomu celu długoterminowego dla ozonu przyjęto następujące oznaczenie klas:

- **klasa D1** – jeżeli stężenia ozonu na terenie strefy nie przekraczają poziomu celu długoterminowego,
- **klasa D2** – jeżeli stężenia ozonu na terenie strefy przekraczają poziom celu długoterminowego.

Zaliczenie strefy do określonej klasy zależy od stężeń zanieczyszczeń występujących na jej obszarze i wiąże się z wymaganiami dotyczącymi działań na rzecz poprawy jakości powietrza lub na rzecz utrzymania tej jakości.

W wyniku przeprowadzenia powyższej analizy jakości powietrza w 2025 roku obszar objęty prognozą, zakwalifikowano pod kątem ochrony zdrowia i roślin do klas przedstawionych w poniższych tabelach. Obszar opracowania należy do strefy wielkopolskiej.

Tabela 7. Klasyfikacja strefy wielkopolskiej z uwzględnieniem kryteriów określonych w celu ochrony zdrowia w 2025 roku

Nazwa strefy	Symbol klasy strefy dla poszczególnych substancji											
	SO ₂	NO ₂	C ₆ H ₆	CO	O ₃ ¹	PM ₁₀	Pb	As	Cd	Ni	B(a)P	PM _{2,5}
strefa wielkopolska	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	C	C1

¹⁾ Dla ozonu – poziom celu długoterminowego, strefy uzyskały klasę D2.

²⁾ Dla pyłu zawieszonego PM_{2,5} – poziom dopuszczalny i faza

Tabela 8. Klasyfikacja strefy wielkopolskiej z uwzględnieniem kryteriów określonych w celu ochrony roślin w 2025 roku

Nazwa strefy	Symbol klasy wynikowej dla poszczególnych zanieczyszczeń dla obszaru całej strefy			
	kryterium – poziom dopuszczalny			
	SO ₂	NO _x	O ₃ (dc)	O ₃ (dt)
strefa wielkopolska	A	A	A	D2

W roku 2025 przekroczenie obowiązujących standardów jakości powietrza ze względu na ochronę zdrowia ludzi w strefie wielkopolskiej dotyczyło benzo(a)pirenu i pyłu zawieszonego PM_{2,5}. Ponadto przekroczony został cel długoterminowy dla ozonu. Zgodnie z zasadami oceny rocznej klasę strefy dla danego zanieczyszczenia określa się na podstawie jego stężeń występujących w rejonach potencjalnie najbardziej zanieczyszczonych rozważaną substancją. W rezultacie, nawet obszar przekroczeń wartości normatywnych zanieczyszczenia o małym zasięgu decyduje o wyniku klasyfikacji całej strefy (nawet o dużej powierzchni). Należy zatem pamiętać, że zaliczenie strefy do klasy C lub C1 dla danego zanieczyszczenia nie oznacza złej sytuacji na terenie całej strefy – a jest jedynie sygnałem, że w strefie istnieją obszary

wymagające podjęcia i prowadzenia działań na rzecz poprawy jakości powietrza pod kątem rozważanego zanieczyszczenia.

W przypadku pyłu zawieszonego PM₁₀ przekroczenia dopuszczalnej liczby przekroczeń poziomu dopuszczalnego dobowego w roku kalendarzowym nie odnotowano w granicach strefy. Niemniej jednak analizując przebieg stężenia średniego dla roku dla pyłu zawieszonego PM₁₀ dla stacji pomiarowych obserwuje się trend malejący, a wartości stężeń, szczególnie w latach 2019–2020, są wyraźnie niższe od stężeń z lat wcześniejszych. Odnosząc się do poziomu dopuszczalnego dla 24 godzin, w latach 2016–2025 również obserwuje się trend malejący.

Na przestrzeni lat 2016 – 2025 poziom docelowy określony dla stężenia benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM₁₀ był przekraczany w województwie wielkopolskim regularnie. Przekroczenie to miało miejsce niemalże na każdej stacji. Niemniej w 2025 roku nastąpiło przekroczenie średniej dziesięcioletniej dla wartości stężenia rocznego pyłu zawieszonego PM_{2,5}, co wcześniej nie miało miejsca.

W przypadku pozostałych zanieczyszczeń, których stężenia nie przekroczyły obowiązujących w 2022 roku kryteriów ustanowionych ze względu na ochronę zdrowia ludzi strefa wielkopolska otrzymała klasę A. Ze względu na ochronę roślin strefa wielkopolska została sklasyfikowana w klasie A dla wszystkich tych trzech zanieczyszczeń. Jednak w strefie tej zostało przekroczone obowiązujące dla ozonu kryterium poziomu celu długoterminowego ze względu na ochronę roślin (klasa D2).

2.9. Formy ochrony przyrody, flora, szata roślinna i fauna

2.9.1. Szata roślinna

Zgodnie z regionalizacją przyrodniczo-leśną R. Zielonego i A. Kliczkowskiej analizowany obszar znajduje się w krainie Wielkopolsko-Pomorskiej, w mezoregionie Doliny Środkowej Noteci. Mezoregion ma charakter stosunkowo wąskiej doliny o stromych zboczach, której szerokość zmienia się w granicach 3–8 km. Dolinę wypełniają utwory geologiczne holoceny – piaski, żwiry, mady rzeczne, torfy i namuły. Plejstoceny – piaski, żwiry i mułki rzeczne zlodowacenia północnopolskiego, tworzące taras nadzalewowy Noteci, zajmują niewielkie powierzchnie, głównie w części południowo-wschodniej mezoregionu. Dominującym krajobrazem roślinnym są łąki jesionowo-olszowe. Lesistość jest bardzo mała i wynosi 11%. Lasy występują w kompleksach o bardzo małej wielkości.

Teren objęty projektem MPZP ma charakter krajobrazu rolniczego. Obszar ten nie przedstawia większej wartości pod względem występowania roślin. Większość gatunków to gatunki pospolite. Nie zaobserwowano gatunków flory objętych ochroną. Obszar ten nie przedstawia większej wartości pod względem występowania roślin. Większość gatunków to gatunki pospolite. Nie zaobserwowano gatunków flory objętych ochroną.

Na granicy obszaru objętego projektem planu zlokalizowane są trwałe użytki zielone (TUZ), w tym obszary wyznaczone w bazach danych ARiMR jako cenne (wrażliwe) pod względem środowiskowym.

Trwałe użytki zielone pełnią istotną rolę w strukturze ekosystemu – stanowią naturalne zbiorniki retencyjne, strefy buforowe oraz siedliska żerowania i rozrodu dla wielu gatunków fauny (w tym entomofauny, płazów i drobnych ssaków).

2.9.2. Fauna

Analizowany obszar charakteryzuje się występowaniem gatunków związanych z agrocenozami. Sąsiaduje on z kompleksem boru sosnowego, a w niedalekiej odległości od jego granic przebiega naturalny ciek wodny. Taka specyfika przestrzenna determinuje wykształcenie się w tym rejonie biocenozy o charakterze rolniczym, uzupełnionej o gatunki strefy ekotonowej (przejściowej) oraz gatunki powiązane ze środowiskiem hydrogenicznym. Z uwagi na wykształcenie się specyficznych mikrosiedlisk oraz nakładanie się stref wpływu lasu i cieku, teren ten charakteryzuje się potencjałem do pełnienia funkcji korytarza ekologicznego, trasy migracji oraz żerowiska dla gatunków związanych ze środowiskiem wodno-gruntowym, w tym chronionych gatunków płazów.

Na podstawie przeprowadzonej wizji lokalnej oraz terenowych badań izofonicznych i detekcyjnych, w granicach obszaru objętego planem nie odnotowano obecności ani śladów bytowania gatunków roślin, grzybów i zwierząt objętych ochroną gatunkową, wymienionych w:

- Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt,
- Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin,
- Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów.

Nie stwierdzono również obecności gatunków z załącznika IV Dyrektywy Siedliskowej (Dyrektywa Rady 92/43/EWG) ani taksonów rzadkich bądź zagrożonych wyginięciem umieszczonych na krajowych lub regionalnych czerwonych listach.

Występująca bezpośrednio na terenie opracowania fauna jest ściśle powiązana z agrocenozami. Niemniej jednak, z uwagi na bezpośrednie sąsiedztwo lasu sosnowego oraz bliskość cieku wodnego, obszar ten tworzy dogodne warunki do okresowego pojawiania się, żerowania i przemieszczania się fauny stref przejściowych – w tym ssaków oraz organizmów wodno-lądowych. W trakcie prac terenowych zidentyfikowano ślady żerowania pojedynczych osobników sarny (*Capreolus capreolus*) oraz zająca szaraka (*Lepus europaeus*), a także tropy świadczące o obecności lisa (*Vulpes vulpes*). Na badanym terenie nie zaobserwowano struktur podziemnych ani kopców kreta czy karczownika. Na podstawie analizy dostępnych nisz siedliskowych i powiązań przestrzennych z sąsiednimi ekosystemami należy założyć okresowe lub stałe występowanie w tym rejonie innych pospolitych gatunków drobnych ssaków, takich jak ryjówki (*Sorex sp.*) czy łasice (*Mustela nivalis*), a także potencjalne, czasowe

przebywanie lub migrację osobniki fauny związanej z pobliskim środowiskiem wodnym (w tym płazów), wykorzystujących teren opracowania w ramach lokalnych przemieszczeń.

Korytarze ekologiczne

Przez obszar opracowania przebiega korytarz ekologiczny o randze krajowej, wyznaczony przez Zakład Badania Ssaków PAN w Białowieży we współpracy z Pracownią na rzecz Wszystkich Istot: GKPnC-16 Lasy Nadnoteckie. Korytarz ten obejmuje swoim zasięgiem przede wszystkim ekosystemy leśne oraz cenne przyrodniczo tereny łąkowe zlokalizowane wzdłuż doliny rzeki Flinty.

2.9.3. Formy ochrony przyrody

Obszary objęte analizą znajdują się poza granicami obszarowych form ochrony przyrody ujętych w zapisach ustawy z dnia 16 kwietnia 2004r. o ochronie przyrody (Dz.U. 2026 poz. 13 ze zm.). Najbliżej położonym w stosunku do obszaru objętego opracowaniem obszarem podlegającym ochronie jest rezerwat przyrody Źródłiska Flinty, położony ok. 3,3 km na północ od obszaru objętego opracowaniem.

2.10. Zabytki i obiekty o wartościach kulturowych

Formą ochrony obiektów o wysokiej wartości historycznej oraz kulturowej jest wpisanie ich do rejestru zabytków lub ewidencji zabytków przez właściwy organ. Ewidencja zabytków powinna odzwierciedlać cały zasób zabytkowy na danym terenie, natomiast wpis do rejestru zabytków wywołuje skutki prawne w postaci objęcia danego obiektu ochroną prawną, pozwalającą na ingerencję państwa w konstytucyjnie chronione prawo własności.

Na analizowanym obszarze nie występują obiekty wpisane do rejestru zabytków Wielkopolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków. Występują natomiast stanowiska archeologiczne AZP 43-26/94 i AZP 43-26/95 oznaczone na rysunku planu.

3. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

(w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody)

Ochrona środowiska związana jest z różnymi rodzajami ludzkiej aktywności i skupia się na takich zagadnieniach jak zanieczyszczenie powietrza, wód i gleb, gospodarce odpadami oraz takich zjawiskach jak utrata różnorodności biologicznej, wprowadzanie gatunków inwazyjnych czy genetycznie modyfikowanych.

Teren objęty opracowaniem nie znajduje się w granicach form ochrony przyrody wyróżnionych w ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. 2026 poz. 13 ze zmianami).

Do głównych problemów z zakresu ochrony środowiska istotnych z punktu widzenia projektowanego dokumentu zalicza się potencjalne dokonywanie zmian stosunków wodnych, wykonywanie prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, niezadawalająca jakość wód JCWP, w granicach której znajduje się przedmiotowy obszar. Ponadto środowisko przyrodnicze terenu objętego analizą wystawione jest i będzie na działanie niekorzystnych zjawisk, takich jak:

- zanieczyszczenia powietrza, związane z ogrzewaniem budynków zarówno istniejących w sąsiedztwie, jak i tych, które mogą zostać zrealizowane na podstawie ustaleń analizowanego dokumentu, a także ruchem samochodowym na drogach zlokalizowanych w granicach i przy granicach opracowania;
- zanieczyszczenia obszarowe powodowane działalnością rolniczą. Obecność pól uprawnych powoduje typowo rolnicze „uciążliwości” wynikające z przebiegu roku produkcyjnego w rolnictwie (wiosenne prace polowe, żniwa, wykopki, siewy jesienne). W okresie użytkowania gleby często stosuje się nawozy naturalne – obornik. Opryski przeciwko chwastom i grzybom stosowane są w postaci pojedynczych zabiegów i przeważnie przy sprzyjających warunkach meteorologicznych – w wyniku realizacji ustaleń analizowanego dokumentu tereny rolnicze zostaną przekształcone w tereny górnicze, w związku z czym problem ten nie będzie dłużej występować na przedmiotowym terenie;
- zanieczyszczenia metalami ciężkimi, szczególnie w pobliżu dróg.

Należy zaznaczyć, iż skutki dla środowiska wywołane realizacją ustaleń zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nie spowodują zaostrzenia ww. problemów dodatkowo przyczyniając się do eliminacji części z nich dzięki takim ustaleniom jak:

- zachowania odpowiedniego udziału % powierzchni biologicznie czynnej dla poszczególnych terenów;
- nakaz wykonania zabezpieczenia przed przenikaniem ścieków i zanieczyszczeń do gruntu z projektowanych dojazdów i miejsc postojowych,
- zakaz magazynowania materiałów mogących powodować zanieczyszczenie środowiska w miejscach nieizolowanych od powierzchni terenu,
- nakazy dot. rekultywacji.

Na stan i funkcjonowanie poszczególnych składników środowiska wpływają różne czynniki i uwarunkowania, między innymi takie jak: wzajemne powiązania komponentów, ich lokalizacja, stopień wzajemnego

oddziaływania, obieg - przepływ materii między nimi, sposób dotychczasowego zagospodarowania, a także rodzaj sąsiedztwa. Szczegółowy wpływ ustaleń analizowanego dokumentu opisano w dalszych rozdziałach.

4. OCENA POTENCJALNYCH ZMIAN STANU ŚRODOWISKA PRZY BRAKU REALIZACJI USTALEŃ PROJEKTU

Teren objęty analizowanym opracowaniem stanowi głównie grunty użytkowane rolniczo, dlatego całe środowisko jest silnie użytkowane rolniczo. Wzdłuż granic działki objętej opracowaniem znajdują się zadrzewienia i roślinność zielna oraz krzewy, występujące również pod postacią kępy w jej centralnej części. W sąsiedztwie analizowanego obszaru zlokalizowany jest las sosnowy. Teren objęty projektem MPZP nie przedstawia większej wartości pod względem występowania roślin, głównie ze względu na swój charakter rolniczy z uprawą roślin. Większość gatunków to gatunki pospolite. Nie zaobserwowano gatunków flory objętych ochroną. Ponadto pod względem występowania zwierząt teren przedsięwzięcia nie stanowi cennego środowiska. Ze względu na stałe użytkowanie na cele upraw rolnych, brak jest odpowiednich biotopów, dlatego też należy do terenów o znikomej wartości pod względem florystycznym i faunistycznym.

W granicach obszaru opracowania nie występują obszary Natura 2000 oraz inne obszary chronione. W przypadku braku realizacji ustaleń przedmiotowego projektu planu najprawdopodobniej zagospodarowanie tych terenów nie ulegnie zmianie – tereny te nadal będą użytkowane rolniczo, przez co nie zmieni się znacznie obecny stan środowiska, w tym klimat akustyczny, jakość powietrza, a pośrednio na jakość ziemi oraz wód powierzchniowych i podziemnych.

Niemniej jednak biorąc pod uwagę występowanie na przedmiotowym obszarze złoża kruszywa naturalnego, odstąpienie od realizacji ustaleń przedmiotowego projektu MPZP nie jest uzasadnione ekonomicznie i gospodarczo. W tym miejscu należy jednak podkreślić, że złoża kopalin, występujące w obszarze objętym planem, podlegają ochronie polegającej na racjonalnym gospodarowaniu ich zasobami oraz kompleksowym wykorzystaniu kopalin, w tym kopalin towarzyszących, zgodnie z art. 125 i 126 ustawy Prawo ochrony środowiska. Eksploatację złoża kopaliny prowadzi się w sposób gospodarczo uzasadniony, przy zastosowaniu środków ograniczających szkody w środowisku i przy zapewnieniu racjonalnego wydobycia i zagospodarowania kopaliny. Złoża kopalin posiadają ściśle określoną lokalizację w przestrzeni i warunkiem możliwości ich wykorzystania jest zapewnienie trwałości dostępu do złóż. Nie ma zatem możliwości zmiany położenia złoża. Ponadto, istotne jest spojrzenie na złoża jako unikatowy, nieodnawialny składnik środowiska przyrodniczego, którego eksploatacja jest niezbędna dla spełnienia wymagań zrównoważonego rozwoju, rozumianego jako sposób godzenia sprzecznych interesów ochrony środowiska i potrzeb życiowych społeczeństwa. Podejmujący eksploatację złóż kopaliny lub prowadzący tę eksploatację jest obowiązany przedsięwziąć środki niezbędne do ochrony zasobów złoża, jak również do ochrony powierzchni ziemi oraz wód powierzchniowych i podziemnych, sukcesywnie prowadzić rekultywację terenów poeksploatacyjnych oraz przywracać do właściwego stanu inne elementy przyrodnicze. Planowane wydobycie nie jest sprzeczne z obowiązującymi przepisami prawa.

5. SKUTKI DLA ŚRODOWISKA, KTÓRE MOGĄ WYNIKAĆ Z USTALEŃ PROJEKTU

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla działki oznaczonej numerem ewidencyjnym 11/18 obręb ewidencyjny Igrzyna, Gmina Ryczywół, ustala funkcję terenów oznaczonych na rysunku następującymi symbolami:

- **1G** – teren górnictwa i wydobywania, oznaczony na rysunku symbolem 1G;
- **1KDD** – teren drogi dojazdowej, oznaczony na rysunku planu symbolem 1KDD.

Analizując założenia przedmiotowego dokumentu skala zmian w porównaniu do stanu istniejącego jest duża. Zgodnie z zapisami planu na teren dotychczas użytkowany rolniczo zostanie przekształcony w kopalnię kruszywa naturalnego. Istniejąca roślinność zostanie usunięta a warstwy gleby przemieszane. Po zakończeniu eksploatacji tereny te zostaną poddane rekultywacji. Zgodnie z ustaleniami projektowanego MPZP na terenie o symbolu G dopuszczono lokalizację trwałych i tymczasowych budynków i budowli związanych z funkcjonowaniem zakładu górniczego w tym wolnostojących budynków biurowych, budynków gospodarczych, magazynowych oraz wiat o wysokości nieprzekraczającej 12 m. Projekt planu dopuszcza wykorzystanie odnawialnych źródeł energii, retencjonowanie wód opadowych i roztopowych a także stosowanie nawierzchni przepuszczalnych z dojazdów, dojazdów, parkingów i placów po ich uprzednim podczyszczaniu.

Do największych zagrożeń dla środowiska, związanych z powyższymi działaniami o charakterze inwestycyjnym, należą:

- emisja hałasu ze środków komunikacji i maszyn;
- emisja zanieczyszczeń do powietrza z transportu, źródeł energetycznego spalania paliw, powodująca niedotrzymanie dopuszczalnych stężeń zanieczyszczeń poza terenem, do którego władający powstałą infrastrukturą będzie posiadał tytuł prawny,
- oddziaływanie na szatę roślinną w związku z realizacją prac wyrobiskowych;
- nieprawidłowe gospodarowanie ściekami i odpadami.

Podkreślić należy, że zapisy MPZP, poprzez zastosowane nakazy i zakazy, minimalizują możliwość wystąpienia powyższych zagrożeń. Faktyczne oddziaływanie na środowisko będzie więc wypadkową ustaleń zawartych w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego oraz stopnia realizacji tych ustaleń. Należy zaznaczyć, że ustalenia projektu MPZP zezwalają na realizację kopalni, a zatem inwestycji, która należy do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko. Zasady eksploatacji reguluje koncesja i inne dokumenty wydawane według przepisów odrębnych Prawa geologicznego i górniczego – pozostają one poza kompetencjami planu miejscowego. Niemniej jednak należy wskazać, iż przy prawidłowym prowadzeniu eksploatacji złoża obecny stan jakości środowiska winien zostać zachowany.

Projekt MPZP nakazuje rekultywację przedmiotowego terenu po zakończeniu wydobywania, co pozwoli odbudować i miejscami nawet wzbogacić, walory przyrodnicze i krajobrazowe przedmiotowego terenu, a także uatrakcyjnić gminę pod względem turystycznym – w przypadku rekultywacji na cele wodno-rekreacyjne. W nowym środowisku rozwinąć się mogą nowe dla tego rejonu gatunki ptaków, ssaków, płazów, gadów lub ryb.

Prognozę skutków dla środowiska, wynikających z realizacji ustaleń przedstawionych w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, zawiera kolejny rozdział niniejszego opracowania.

6. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO SKUTKÓW REALIZACJI USTALEŃ ANALIZOWANEGO DOKUMENTU

(w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na pozostałe elementy środowiska)

6.1. Obszar przewidywanego zajęcia terenu

Realizacja zapisów projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego związana jest z trwałą zmianą sposobu użytkowania terenu w ramach wydzieleń, w szczególności w ramach wydzielenia o symbolu 1G. Powierzchnia objęta ustaleniami planu, a zatem przekształcenia, wynosi około 24 ha.

Oddziaływanie na powierzchnię ziemi będzie miało charakter stały, długoterminowy i związane będzie z prowadzeniem prowadzonym wydobyciem złóż kruszywa naturalnego, na terenie o symbolu 1G. Wydobycie zmieni uwarstwienie geologiczne warstw przypowierzchniowych w granicach wydobycia, ponadto nastąpi trwały ubytek mas ziemnych, którego wynikiem będzie powstanie wyrobiska. Nastąpi zdjęcie humusu, który zostanie zmagazynowany, a następnie wykorzystany po zakończeniu wydobycia. Poza obszarem górniczym nie powinno dojść do niwelacji terenowych. W miejscu planowanych dróg może dojść do utwardzenia terenu. Warto podkreślić, że zgodnie z ustaleniami analizowanego dokumentu, teren, na którym prowadzone będzie wydobycie kruszywa naturalnego ma zostać poddany rekultywacji zgodnie z przepisami odrębnymi. Ponadto, zgodnie z zapisami przedmiotowego projektu planu, na terenach o symbolach PEF-G, mogą powstać nowe budynki o wysokości maksymalnej 12 m. W wyniku ich posadowienia dojdzie do trwałego uszczelnienia gruntu pod nimi.

6.2. Wody podziemne

W czasie budowy i eksploatacji planowanego przedsięwzięcia, tj. kopalni kruszywa naturalnego, zanieczyszczenie wód podziemnych może być wywołane odprowadzeniem nieoczyszczonych ścieków bezpośrednio do ziemi lub wystąpieniem awarii sprzętu pracującego na terenie kopalni połączonej z wyciekami substancji ropopochodnych. Potencjalne zagrożenie jakości wód podziemnych w miejscu realizacji przedsięwzięcia należy do kategorii dużego zagrożenia. W związku z powyższym, w celu ograniczenia możliwości zanieczyszczenia gruntu i wód podziemnych, w czasie realizacji przedsięwzięcia należy:

- ewentualne miejsca magazynowania paliw lokalizować na terenie utwardzonym i uszczelnionym,
- miejsca te należy wyposażyć w sorbenty umożliwiające szybką likwidację skutków wycieku paliwa,
- stosować w pełni sprawne maszyny i urządzenia.

W związku z powyższym należy uznać, że przy zastosowaniu powyższych środków minimalizujących zagrożenie, realizacja dopuszczonego planem przedsięwzięcia nie wpłynie na stan jakości wód podziemnych. Ponadto należy podkreślić, że wody podziemne występujące na terenie odkrywkowej kopalni nie należą do warstw eksploatowanych w celu zaopatrzenia ludności w wodę pitną, dlatego też ewentualne zanieczyszczenia nie będą stanowić zagrożenia dla ludzi.

W wyniku eksploatacji kruszywa, w miarę jej postępu, nastąpi samoczynne wypełnienie wyrobisk wodą, wyrobiska zostaną zawodnione.

Na terenie eksploatacji złóż kruszywa naturalnego projekt MPZP ustala po zakończeniu eksploatacji obowiązek rekultywacji, która może nastąpić w kierunku leśnym, rolniczym, sportowo-rekreacyjnym (zbiorniki wodne). Niemniej projekt MPZP nie wskazuje szczegółowego kierunku rekultywacji. Przewiduje się, że eksploatacja kopaliny oraz powstanie zbiorników wodnych nie wpłynie znacząco na reżim wód podziemnych w rejonie wyrobiska. Zmiany poziomu wód gruntowych będą stanowiły niewielki procent amplitudy naturalnych wahań w tym obszarze. Lokalnie i czasowo może następować zwiększone parowanie ze zbiornika wodnego, ze względu na wysokość zalegania pierwszego poziomu wód podziemnych. Ponadto w wyniku eksploatacji planowanych wyrobisk nie przewiduje się istotnych zmian obecnych warunków hydrogeologicznych w ich otoczeniu. Poziom lustra wody w zbiornikach spowoduje wytworzenie niewielkiej depresji lustra wód podziemnych od strony napływu wody i równie niewielkiego spiętrzenia wody podziemnej na kierunku jej naturalnego odpływu. Będą to jednak zmiany w graniach ± 1 m, a więc w graniach naturalnych wahań zwierciadła wody podziemnej w okresie rocznym i wieloletnim.

Analizowany teren jest częściowo zlokalizowany w zasięgu Głównego Zbiornika Wód Podziemnych (GZWP) nr 139 „Dolina kopalna Smogulec - Margonin”, jednakże potencjalne wysokie i bardzo wysokie zagrożenie na obszarze GZWP nr 139 występuje poza obszarem opracowania, na którym potencjalne zagrożenie jest niskie.

Zgodnie z definicją umieszczoną w Ramowej Dyrektywie Wodnej dobry stan wód podziemnych oznacza stan osiągnięty przez część wód podziemnych, jeżeli zarówno jej stan ilościowy jak i chemiczny jest określony jako co najmniej „dobry”.

Zgodnie z art. 59 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne celami środowiskowymi dla jednolitych części wód podziemnych są:

- zapobieganie lub ograniczanie wprowadzania do nich zanieczyszczeń,
- zapobieganie pogorszeniu oraz poprawa ich stanu,
- ochrona i podejmowanie działań naprawczych, a także zapewnianie równowagi między poborem a zasilaniem tych wód, tak aby osiągnąć ich dobry stan.

Dla spełnienia wymogu niepogarszania stanu części wód, dla części wód będących w co najmniej dobrym stanie chemicznym i ilościowym, celem środowiskowym, według „Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry” będzie utrzymanie tego stanu. Teren objęty ustaleniami analizowanego dokumentu znajduje się w granicach Jednolitej Części Wód Podziemnych (JCWPd) oznaczonych symbolem PLGW600042. Zgodnie z Planem gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry stan chemiczny oraz stan ilościowy tych wód został określony jako dobry. Ponadto stwierdzono, że JCWPd nr 42 nie jest zagrożona ryzykiem niespełnienia celów środowiskowych. Celem dla ww. JCWPd jest utrzymanie dobrego stanu ilościowego i chemicznego. Ocena stanu chemicznego wód podziemnych

prowadzona jest głównie na podstawie wartości progowych elementów fizykochemicznych określających stan chemiczny wód podziemnych odpowiadających warunkom osiągnięcia przez te wody dobrego stanu wg rozporządzenia Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 11 października 2019 r. w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu jednolitych części wód podziemnych (Dz.U. z 2019 r., poz. 2148). Zgodnie z powyższym cele środowiskowe są reprezentowane przez wartości progowe, określone dla klasy III jakości wód podziemnych, przy jednoczesnym uwzględnieniu przepisów mówiących, że stan chemiczny uznaje się za dobry w przypadku, gdy przekroczenia wartości progowych dla dobrego stanu chemicznego występują, ale są one związane z naturalnie podwyższonym tłem niektórych jonów lub ich wskaźników.

Głównym wyznacznikiem dobrego stanu ilościowego dla JCWPd jest zapewnienie zasobów wód podziemnych dostępnych do zagospodarowania przy długoterminowej średniorocznej wartości poboru z ujęć wód podziemnych.

Dodatkowymi parametrami, które uwzględniane są w wyznaczaniu celów środowiskowych są:

- poziom wód podziemnych nie podlega takim wahaniom, które mogłyby doprowadzić do:
 - niespełnienia celów środowiskowych przez wody powierzchniowe,
 - wystąpienia znacznych obniżeń zwierciadła wód podziemnych,
 - wystąpienia szkód w ekosystemach lądowych zależnych od wód podziemnych;
- kierunki zmian krążenia wód podziemnych nie powodują intruzji wód słonych.

Podsumowując, nie przewiduje się by realizacja ustaleń przedmiotowego MPZP mogła powodować nieosiągnięcia celów środowiskowych dla wód podziemnych zawartych w „Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry” oraz celów wymienionych w z art. 59 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. - Prawo wodne (Dz.U. 2026 poz. 960 ze zm.).

6.3. Powierzchniowa budowa geologiczna i powierzchnia ziemi

Powierzchnia ziemi w rozumieniu art. 3 pkt. 25 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska powinna być w możliwie największym stopniu chroniona poprzez zapewnienie ograniczenia zmian naturalnego ukształtowania terenu do niezbędnego minimum, a jakości gleby i ziemi powinna być utrzymana powyżej lub co najmniej na poziomie wymaganych standardów określonych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 1 września 2016 r. w sprawie sposobu prowadzenia oceny zanieczyszczenia powierzchni ziemi (Dz. U. z 2016 r., poz. 1395).

Przedmiotowy plan miejscowy ustala przeznaczenia terenu górnictwa i wydobywania (1G). Prowadzona eksploatacja złóż kruszywa naturalnego prowadzić będzie do znacznego przekształcenia gleb i powierzchni ziemi, niemniej jednak ze względu na planowaną rekultywację, która pozwoli odbudować, miejscami nawet wzbogacić, walory przyrodnicze poszczególnych fragmentów terenu objętego analizą. Niemniej jednak przekształcenia wywołane eksploatacją mają charakter trwały.

Z uwagi na zastosowanie w pracach urządzeń do wydobywania złóż, a także ciężkiego sprzętu budowlanego, składowanie elementów konstrukcyjnych oraz materiałów budowlanych a nawet budowę nowych budynków, może dojść do zagęszczenia gruntu i zmiany jego cech fizycznych. Utrudniona zostanie infiltracja, jednak oddziaływanie to będzie miało charakter odwracalny. Z zastosowaniem sprzętu budowlanego związane jest także ryzyko wycieku substancji ropopochodnych z maszyn i pojazdów będących w niewłaściwym stanie technicznym. Wystąpienie takiej sytuacji jest mało prawdopodobne, gdyż wykonawca robót zobowiązany będzie do stałego nadzoru nad działaniem wykorzystywanych urządzeń. W celu minimalizacji ryzyka zanieczyszczenia gruntu prace powinny być zorganizowane na powierzchni utwardzonej, a wszelkiego rodzaju smary, oleje, które mogą znaleźć się na wyrobisku, należy przechowywać w szczelnych pojemnikach. Pojazdy, maszyny i urządzenia wykorzystywane do realizacji prac nie powinny być tankowane na terenie wydobywczym, w związku z tym nie będzie zachodzić ryzyko rozlania się paliwa przy wykonywaniu takiej operacji.

6.4. Wody powierzchniowe

Analizowany obszar nie znajduje się w granicach obszarów zagrożonych na zalania lub szczególnego zagrożenia powodzią. Jest on położony w stosunkowo bliskiej odległości cieków Flinta, która nie generuje zagrożenia powodzią.

Projekt MPZP nie wprowadza ustaleń formułujących możliwość powstania zbiorników wodnych.

JCWP RW60001018689 Flinta jest naturalną częścią wód, należącą do potoków lub strumieni nizinnych piaszczystych. Stan ekologiczny JCWP został określony jako umiarkowany, co determinują takie wskaźniki jak: OWO, azot ogólny, azot azotanowy. Stan chemiczny nie został określony natomiast ogólny został uznany za zły. JCWP Flinta nieprzeznaczona do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi ani nie jest przeznaczona do celów rekreacyjnych. Cała zlewnia JCWP stanowi obszar wrażliwy na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych rozumianą jako wzbogacanie wód biogenami, w szczególności związkami azotu lub fosforu, powodującymi przyspieszony wzrost glonów oraz wyższych form życia roślinnego, w wyniku którego następują niepożądane zakłócenia biologicznych stosunków w środowisku wodnym oraz pogorszenie jakości tych wód. W granicach JCWP Flinta zidentyfikowano następujące presje znaczące: na elementy biologiczne zależne od hydromorfologii, na elementy fizykochemiczne oraz na obszary chronione. JCWP posiada zidentyfikowane presje troficzne i hydromorfologiczne. Jest ona zagrożona ryzykiem nieosiągnięcia celu środowiskowego. Celem środowiskowym JCWP jest dobry stan ekologiczny oraz dobry stan chemiczny JCWP.

Zagrożenie, które może wystąpić wobec wprowadzania terenu wydobywania w sąsiedztwie JCWP o umiarkowanym stanie ekologicznym, będącym jednocześnie wrażliwym na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych, a także zagrożonym ryzykiem nieosiągnięcia celu środowiskowego, jest związane przede wszystkim z ryzykiem obniżenia zdolności samorodnych procesów

samooczyszczania się wód oraz intensyfikacji procesów eutrofizacyjnych. Wprowadzenie funkcji wydobywczej w zlewni takiego cieku może skutkować m.in.: zwiększonym spływem zawiesiny ogólnej i substancji biogennych lub likwidacją naturalnych barier filtrujących.

Niemniej zidentyfikowane ryzyka oraz potencjalne negatywne skutki dla jakości sąsiadującej JCWP zostaną skutecznie zminimalizowane poprzez rygorystyczne uwarunkowania środowiskowe i techniczne wprowadzone w ustaleniach projektu planu miejscowego. Kluczowe znaczenie dla ochrony cieków i wód gruntowych ma wyznaczenie wzdłuż granic terenu górniczego strefy ochronnej w postaci 30-metrowego filaru wyłączanego z eksploatacji powierzchniowej. Dodatkowo, w celu bezwzględnej ochrony środowiska gruntowo-wodnego, w planie wprowadzono całkowity zakaz składowania odpadów w odkrywcę oraz zakaz magazynowania materiałów mogących zanieczyścić środowisko na nieizolowanym podłożu. Bezpieczeństwo ekologiczne JCWP potęgują nakazy odprowadzania ścieków wyłącznie do szczelnych zbiorników bezodpływowych, technicznego zabezpieczenia dojazdów i miejsc postojowych przed przenikaniem zanieczyszczeń do gruntu, a także obowiązek prowadzenia sukcesywnej rekultywacji wyrobiska wraz z obsadzeniem skarp rodzimą roślinnością.

Biorąc pod uwagę powyższe oraz analizując specyfikę ustaleń analizowanego dokumentu, nie przewiduje się by w wyniku wprowadzenia ich w życie, wystąpiły uwolnienia zanieczyszczeń do wód powierzchniowych mogące wpływać na ich stan chemiczny i ekologiczny.

Podsumowując należy stwierdzić, że w przypadku realizacji powyższych założeń oraz zapisów związanych z ochroną środowiska wodnego analizowanego dokumentu, nie przewiduje się by realizację jego ustaleń mogła w sposób negatywny oddziaływać na wody powierzchniowe.

6.5. Powietrze i klimat akustyczny

Wpływ ustaleń projektu MPZP na jakość powietrza atmosferycznego związany będzie przede wszystkim z emisją spalin i pyłów z pojazdów i maszyn podczas prowadzenia prac wydobywczych na przedmiotowym terenie. Na ilość emitowanych przez pojazdy zanieczyszczeń mają wpływ takie czynniki, jak rodzaj spalanej paliwa, rozwiązania konstrukcyjne silnika i układu paliwowego, pojemność silnika, moc i związane z nimi zużycie paliwa, konstrukcja układu wydechowego (katalizator), stan techniczny silnika i innych podzespołów, prędkość jazdy, technika jazdy, płynność jazdy, nachylenie niwelety. Wobec tak dużej ilości parametrów, od których zależy emisja, jej dokładne oszacowanie ilościowe jest niemożliwe. Niemniej jednak z uwagi na położenie (średnio 0,5 m n.p.t. dla samochodów ciężarowych) oraz rodzaj emitora (emitor liniowy) zasięg oddziaływania zanieczyszczeń z środków transportu jest bardzo ograniczony i występuje maksymalnie 1 m od krawędzi drogi transportu. Ponadto prawdopodobne mogą być emisje nieorganizowane z powierzchni terenu, m.in. z usypywanych hałd. Emisje te nie powinny mieć wpływu na tereny mieszkaniowe ze względu na znaczne odległości. Emisje nieorganizowane są ściśle związane z warunkami atmosferycznymi. Pylenie z powierzchni zwalówisk i wyrobisk nie będzie

występować podczas opadów atmosferycznych i bezpośrednio po nich i jest ściśle związane z zastosowaną technologią. Zasięg emisji uzależniony będzie od kierunku i prędkości wiatru. Emisje towarzyszą również robotom wydobywczym oraz załadunkowi urobku. Skala emisji zależą będzie od miejsca załadunku oraz wielkości frakcji rozdrobnionych cząstek towarzyszących kopalinom. Efektywne zmniejszenie uciążliwości może zostać osiągnięte przy zastosowaniu mokrej technologii wydobycia i przeróbki kopalin. Po zakończeniu wydobycia i zrekultywowaniu ww. terenu oddziaływanie ustanie.

Stan klimatu akustycznego jest jednym z najistotniejszych czynników określających jakość środowiska, bezpośrednio odczuwalnym przez człowieka. Podczas prac wydobywczych na analizowanym obszarze wzrośnie obecny poziom hałasu i może pojawić się odczuwanie wibracji i drgań. Oddziaływanie jest uzależnione od sposobu wydobycia złoża, zastosowanych technologii itp. Uciążliwości powinny zamykać się w granicach ustalonych terenów górniczych. Wydobycie kopaliny będzie procesem krótkotrwałym, a poziom zanieczyszczeń wprowadzanych do środowiska ograniczy się do hałasu wytworzonego przy użytkowaniu taśmociągów transportujących kruszywo oraz funkcjonowanie urządzeń wydobywczych. Uciążliwości akustyczne eksploatacji złoża, która jest prowadzona w porze dziennej, nie spowoduje przekroczenia ustalonej wielkości poziomu hałasu na granicy z terenami zabudowy mieszkaniowej, siedliskowej. Hałas wynikający z transportu kołowego powinien pozostać na dotychczasowym poziomie.

Zatem należy uznać, że eksploatacja dopuszczonego planem przedsięwzięcia (kopalnia) nie spowoduje przekroczeń wartości dopuszczalnych poziomów hałasu na obszarach objętych ochroną przed hałasem.

6.6. Krajobraz

Istotnym elementem ładu przestrzennego i zrównoważonego rozwoju jest krajobraz, który zgodnie z ustawą o ochronie przyrody, obok innych komponentów środowiska podlega ochronie. Potrzeba tej ochrony wynika m.in. z konieczności utrzymania harmonii, czyli takiego zróżnicowania i ukształtowania krajobrazu, który zapewniałby funkcjonowanie poszczególnych ekosystemów zapewniając dobre warunki dla życia człowieka. Harmonia krajobrazu może być utrzymana, a nawet wzbogacana przez świadome działanie człowieka.

Ochrona krajobrazu dotyczy przede wszystkim cech widokowych i wartości estetycznych obszaru. Należy zaznaczyć, że ocena oddziaływań wizualnych jest jednym z najbardziej subiektywnych elementów oceny oddziaływania ustaleń dokumentu na środowisko. Analiza wpływu planowanych przedsięwzięć na elementy krajobrazu powinna oceniać istniejące zasoby i wartości obszaru, rozpoznawać potencjalne konflikty oraz określać działania minimalizujące negatywne wpływy nowego zagospodarowania terenu.

Analizowany teren posiada przeciętne walory przyrodniczo-krajobrazowe. Jest to teren rolniczy z uprawą roślin. W jego sąsiedztwie nie znajdują się zabudowania wsi, które mogłyby znajdować się w historycznie ważnym układzie ruralistycznym ani w cennym krajobrazie. Jego sąsiedztwo stanowią

pospolite lasy gospodarcze o przewadze gatunku sosny zwyczajnej. Jest to jedyny element w okolicy obszaru opracowania, który posiada walory przyrodniczo-krajobrazowe, jednak ze względu na jego powszechność, nie uważa się tego za istotny walor przestrzeni.

W wyniku realizacji ustaleń dokumentu krajobraz niewątpliwie ulegnie przekształceniu. Zmieni się ukształtowanie terenu, obecnie uprawiane grunty orne zmieniają się w teren wyrobiska. Zmiany te będą miały charakter długotrwały, lecz odwracalny.

Dodać jednak należy, że ocena zmian w krajobrazie wynikająca z wprowadzenia nowych elementów zawsze ma charakter subiektywny, w związku z tym społeczeństwo będzie się dzieliło na część, dla której dana inwestycja wzbogaca krajobraz i stanowi estetyczną całość i część, dla której będzie ona wprowadzać dyskomfort w postrzegania krajobrazu.

6.7. Formy ochrony przyrody, flora, fauna

Teren objęty projektem planu ma charakter krajobrazu rolniczego z intensywną uprawą roślin. Obszar ten nie przedstawia większej wartości pod względem występowania roślin. Większość gatunków to gatunki pospolite. Nie zaobserwowano gatunków flory objętych ochroną. Te gatunki pospolite, które występują, są charakterystyczne dla obszarów krajobrazu rolniczego, są pospolite i szeroko rozpowszechnione nie tylko w regionie, ale też w całym kraju. Ze względu, iż zdecydowaną większość analizowanego obszaru zajmują użytkowane rolniczo grunty orne słabych klas bonitacyjnych nie przewidyuje się znaczącego oddziaływania ustaleń projektu MPZP na szatę roślinną. Produkcja rolna spowodowała uproszczenie struktury ekosystemów na tym obszarze, co doprowadziło do zubożenia gatunkowego różnorodności roślin i zwierząt. Na gruntach rolniczych dominuje roślinność uprawna, zatem wyłączenie z użytkowania rolniczego terenów pól będzie trwałym oddziaływaniem, ale bez większego znaczenia dla różnorodności szaty roślinnej rejonu. Zniszczenie to będzie miało charakter przejściowy, a zbiorowiska, które rozwiną się tu w wyniku rekultywacji tego terenu, wskazanej w planie miejscowym, nie będą posiadać mniejszej wartości przyrodniczej niż istniejące obecnie, a prawdopodobnie wartość przyrodnicza terenu wzrośnie.

Na granicy obszaru objętego projektem planu zlokalizowane są trwałe użytki zielone (TUZ), w tym obszary wyznaczone w bazach danych ARiMR jako cenne (wrażliwe) pod względem środowiskowym. Projektowane ustalenia planu nie przewidują bezpośredniego zajęcia ani przekształcenia pól TUZ zlokalizowanych poza granicą terenu górniczego. Użytki te pozostaną poza obszarem bezpośredniej ingerencji mechanicznej i wykopów. Głównym potencjalnym zagrożeniem dla przyległych TUZ jest ryzyko obniżenia poziomu wód gruntowych w sąsiedztwie wyrobiska (odwodnienie) oraz okresowa presja pyłowa i hałasowa wywołana pracą sprzętu wydobywczego. Zmiany wilgotnościowe gleby mogą prowadzić do lokalnego przesuszenia pól roślinności i sukcesji gatunków mniej wymagających pod względem wodnym. Analizując ustalenia planu w kontekście wymogów warunkowości wynikających

ze Wspólnej Polityki Rolnej (WPR), stwierdza się, że realizacja ustaleń planu w granicach terenu górniczego nie wpływa w sposób zauważalny na ogólnokrajowy wskaźnik udziału TUZ w powierzchni użytków rolnych. Ponadto zachowanie TUZ na granicy planu w dotychczasowym użytkowaniu nie narusza ciągłości gospodarowania na przyległych działkach rolnych. Ponadto analizowany obszar leży poza granicami sieci obszarów Natura 2000. Zakaz wynikający z normy GAEC 9 odnosi się bezpośrednio do wyznaczonych cennych TUZ położonych w granicach obszarów Natura 2000. Ustalenia projektu planu nie nakazują ani nie sankcjonują zaorywania bądź przekształcania sąsiadujących TUZ. W celu uniknięcia ich degradacji wyznacza się nakaz zachowania buforu ochronnego od granicy terenu eksploatacji, co gwarantuje spełnienie wymogów środowiskowych normy.

W czasie prac przygotowawczych poprzedzających właściwe wydobycie kopalin będzie miało miejsce usunięcie roślinności, zniszczenie wskutek odkładania zwałowisk, ruchu ciężkiego sprzętu oraz środków transportu. Prace związane z realizacją inwestycji prowadzone będą wyłącznie w obrębie działek objętych inwestycją. Nie przewiduje się zatem oddziaływania przedsięwzięcia na szatę roślinną terenów sąsiadujących z kopalnią. Potencjalnym zagrożeniem dla występujących gatunków zwierząt może być hałas emitowany do środowiska przez pojazdy i sprzęt mechaniczny pracujący na kopalni. Powstający hałas może powodować ewentualne płoszenie zwierząt. Oddziaływanie to będzie miało charakter krótkotrwały i odwracalny. Nie będzie ono w sposób znaczący wpływać na ptaki oraz ssaki występujące w otoczeniu omawianej kopalni.

Należy podkreślić, iż występująca szata roślinna nie wyróżnia się występowaniem rzadkich czy wiekowych. Podczas wizji w terenie nie stwierdzono występowania roślin zagrożonych. Na przedmiotowym obszarze nie występują duże skupiska roślin oraz istotne miejsca bytowania zwierząt. Ponadto należy zaznaczyć, że nie można jednoznacznie stwierdzić, że nie ma możliwości pojawienia się gatunków roślin, grzybów i zwierząt objętych ochroną gatunkową, ze względu na chociażby na obecność obszaru w korytarzu ekologicznym, jednocześnie będąc poza granicami obszarów Natura 2000 oraz innych form ochrony przyrody.

W celu ograniczenia potencjalnego oddziaływania na zwierzęta, wycinki i wykarczowania należy przeprowadzić poza okresem lęgowym ptaków, a jeśli zajdzie konieczność usuwania drzew w tym okresie, należy je prowadzić pod nadzorem ornitologa. Podczas prac ziemnych oraz ruchu sprzętu mechanicznego istnieje potencjalne ryzyko uśmiercania lub kaleczenia osobników o ograniczonej mobilności (drobne ssaki, ewentualne płazy przemieszczające się z obszaru cieku w stronę lasu). Ukształtowanie wykopu wydobywczego ze stromymi skarpami może stanowić barierę przestrzenną lub pułapkę dla zwierząt (w tym płazów i ssaków) w trakcie ich lokalnych migracji.

Eksploatacja kruszywa, praca maszyn oraz wzmożony ruch pojazdów transportowych będą źródłem emisji hałasu, wibracji i pyłu. Będzie to powodować płoszenie i dyskomfort dla zwierząt przebywających w przyległym kompleksie leśnym oraz w rejonie cieku wodnego, wymuszając czasowe

wycofanie się bardziej wrażliwych gatunków na tereny sąsiednie. Podczas wszelkich prac budowlanych należy także kontrolować wszelkie mogące się pojawić na budowie wykopy pod kątem pojawienia się w nich zwierząt, w przypadku ich znalezienia należy je przenieść do miejsc bezpiecznych odpowiadających siedliskom danego gatunku.

Należy zaznaczyć, że projekt planu dopuszcza lokalizację przedsięwzięć mogących zawsze oraz potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko. W związku z powyższym, szczegółowa ocena oddziaływania tych inwestycji na szatę roślinną przeprowadzona zostanie na etapie uzyskiwania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, zapewne po przeprowadzeniu szczegółowej inwentaryzacji przyrodniczej.

Biorąc zatem pod uwagę konieczność sporządzenia raportu oddziaływania na środowisko i wymóg uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach przedsięwzięcia przed jego realizacją, nie przewiduje się znaczącego wpływu planu na świat roślinny i zwierzęcy obszaru objętego opracowaniem, oraz na tereny sąsiednie a w szczególności na obszary chronione.

6.7.1. Oddziaływanie na formy ochrony przyrody

Teren objęty ustaleniami analizowanego dokumentu nie znajduje się w granicach obszarowych form ochrony. W obszarze objętym MPZP nie występują pomniki przyrody. Zgodnie z obowiązującymi przepisami inwestycja wydobywania kopaliny metodą odkrywkową należy do przedsięwzięć znacząco oddziałujących na środowisko i wymagać będzie uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji przedsięwzięcia.

Przedmiotowy teren znajduje się w granicach korytarza ekologicznego GKPN-16 Lasy Nadnoteckie. Ustalenia przedmiotowego planu nie powinny w sposób znaczący wpływać na funkcjonowanie ww. korytarza jako całości. Ponadto planowane działania rekultywacyjne przyczynią się do otworzenia, a nawet poprawy, pierwotnych funkcji przedmiotowego terenu.

Niemniej jednak planowane zagospodarowanie analizowanego obszaru nie koliduje z cennymi przyrodniczo siedliskami dolin rzecznych i lasów. Po zakończeniu wydobywania złóż i zamknięciu kopalni nastąpi rekultywacja terenu, która będzie prowadzona sukcesywnie, w trakcie trwania prac eksploatacyjnych. Rekultywacja umożliwi przywrócenie walorów przyrodniczych i użytkowych. Kierunek rekultywacji jest określany w dokumentach odrębnych. Nie przewiduje się, by realizacja ustaleń przedmiotowego dokumentu miało negatywny wpływ na powiązania przyrodnicze pomiędzy poszczególnymi obszarami sieci obszarów Natura 2000.

6.8. Zasoby naturalne

Znaczna część analizowanego obszaru zlokalizowana jest w granicach udokumentowanego złoża kruszywa naturalnego. W wyniku ustaleń analizowanego dokumentu prowadzona będzie działalność eksploatacyjna ww. złoża, natomiast po wyczerpaniu zasobów teren ten zostanie zrehabilitowany.

6.9. Zabytki i obiekty o wartościach kulturowych

Na analizowanym obszarze oraz w jego sąsiedztwie nie występują obiekty wpisane do rejestru zabytków Wielkopolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków i inne obiekty o wartościach kulturowych. W jego granicach znajdują się dwa stanowiska archeologiczne.

Nie przewiduje się by realizacja ustaleń przedmiotowego dokumentu oddziaływała na obiekty zabytkowe. Nie można jednak wykluczyć, że przy realizacji działań inwestycyjnych natrafi się na przedmioty o znaczeniu historycznym. W przypadku natrafienia na takowe przedmioty należy zastosować się do zapisów ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami precyzując procedurę postępowania w takim przypadku. Zgodnie z zapisami ww. ustawy bezwarunkowo należy:

- wstrzymać wszelkie roboty mogące uszkodzić lub zniszczyć odkryty przedmiot;
- zabezpieczyć, przy użyciu dostępnych środków, ten przedmiot i miejsce jego odkrycia;
- niezwłocznie zawiadomić o tym Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków, a jeśli nie jest to możliwe – powiadomić wójta gminy Ryczywół, który w terminie nie dłuższym niż 3 dni przekaże to zawiadomienie. Jeżeli Wojewódzki Konserwator Zabytków w terminie 5 dni od przyjęcia zawiadomienia nie dokona oględzin odkrytego przedmiotu, przerwane roboty mogą być kontynuowane.

6.10. Oddziaływanie na ludzi

O znaczącym oddziaływaniu na zdrowie ludzi można mówić w sytuacji, gdy przekraczane są standardy jakości środowiska określone w przepisach prawa. Analiza zapisów projektu MPZP nie pozwala na domniemywanie, by ich realizacja mogła powodować przekroczenia dopuszczalnych poziomów zanieczyszczeń powietrza, poziomów hałasu czy natężenia pól elektromagnetycznych. Wartości te powinny być bezwzględnie dotrzymywane m. in. przez gestorów sieci elektroenergetycznych, eksploatujących instalacje emitujące hałas i zanieczyszczenia do powietrza oraz władających drogami publicznymi.

Podczas realizacji przedsięwzięcia zakładanego ustaleniami przedmiotowego planu nastąpi zwiększone oddziaływanie w zakresie emisji hałasu i zanieczyszczeń do powietrza. Oddziaływanie to będzie miało charakter krótkotrwały i odwracalny. W celu ograniczenia odczuwalnych przez człowieka uciążliwości związanych z ponadnormatywnym hałasem zaleca się by prace prowadzone były wyłącznie w porze dziennej, w godzinach od 6-22. Nie przewiduje się innego rodzaju oddziaływań omawianego przedsięwzięcia na ludzi.

W prawidłowym funkcjonowaniu projektowanych na analizowanym terenie przedsięwzięć zawsze istnieje ryzyko wystąpienia poważnych awarii, które są trudne do określenia i zminimalizowania w ustaleniach planu (np. wystąpienie pożaru, eksplozja lub wyciek paliwa w trakcie transportu, awaria sieci kanalizacyjnej lub wodnej, awaria linii elektroenergetycznych i inne). Zagrożeniem dla środowiska i pośrednio zdrowia ludzi może być niepełne zrealizowanie ustaleń dokumentu (np. w zakresie realizacji infrastruktury technicznej, zagospodarowania odpadów) lub późniejsze zaniedbania w eksploatacji. W związku

z powyższym należy stosować przewidziane przepisami prawa zabezpieczenia, a także system monitoringu celem natychmiastowego wykrywania wszelkich zagrożeń.

6.11. Dobra materialne

Nie przewiduje się by realizacja ustaleń dokumentu mogła wpływać na dobra materialne.

6.12. Gospodarka odpadami

Zapisy planu nie przewidują w granicach jego obowiązywania inwestycji związanych z odzyskiem lub unieszkodliwianiem odpadów oraz punktów do ich zbierania, magazynowania i przeładunku. Ustala się natomiast gromadzenie i segregację odpadów w miejscach ich powstawania oraz zagospodarowanie zgodnie z regulaminem utrzymania czystości i porządku na terenie gminy oraz przepisami odrębnymi o odpadach.

W celu ograniczenia oddziaływania gospodarki odpadami na środowisko konieczny jest stały nadzór uprawnionych podmiotów nad przestrzeganiem przepisów ustawy o odpadach i innymi regulującymi sposób postępowania z odpadami, zwłaszcza komunalnymi. Powstające na terenie planowanej inwestycji (kopalni) odpady należy magazynować w sposób zabezpieczający je przed rozprzestrzenianiem w środowisku. Ponadto wszystkie odpady, które nie mogą zostać poddane procesowi odzysku na miejsc oraz odpady niebezpieczne powinny zostać przekazane specjalistycznym firmom posiadającym zezwolenia na ich odzysk lub unieszkodliwianie.

W wyniku prowadzonej działalności kopalnej, powstałe odpady wydobywcze dopuszcza się wykorzystać w ramach planowanej rekultywacji wyrobisk poeksploatacyjnych, zgodnie z przepisami odrębnymi.

6.13. Klimat

Realizacja ustaleń ocenianego dokumentu nie będzie miała znaczącego wpływu na lokalne warunki klimatyczne i bioklimatyczne. Eksploatacja kruszywa naturalnego ze złoża nie ma wpływu na warunki klimatyczne tego regionu. Słabo przewietrzane zagłębienia mogą stanowić miejsca stagnacji powietrza. Lokalnie i czasowo może następować zwiększone parowanie ze zbiorników wodnych, który powstanie w wyniku rozpoczęcia eksploatacji i rekultywacji. Powodować to może nieznaczny wzrost wilgotności powietrza, co jednak korzystnie wpłynie na otaczające obszary lasów.

Zmiany topoklimatu, jakie nastąpią po zamknięciu kopalni, zależą od kierunku rekultywacji. Przyjęty kierunek wodny będzie najprawdopodobniej najkorzystniejszy ze względu na ograniczanie bezpośredniego odpływu wód z jego terenu i zmniejszy ryzyko powodziowe na tym obszarze.

6.14. Ocena oddziaływania – synteza

Przewidywanie oddziaływania skutków realizacji ustaleń analizowanego projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla działki oznaczonej numerem ewidencyjnym 11/18 obręb ewidencyjny Igrzyna, Gmina Ryczywół na elementy środowiska przyrodniczego przedstawiono w poniższej macierzy.

W tym miejscu należy jednak zaznaczyć, że ostatecznie o charakterze, trwałości, odwracalności i natężeniu oddziaływania decydować będzie wiele czynników.

Wpływ skutków realizacji ustaleń ocenianego dokumentu, na poszczególne komponenty środowiska można podzielić na: bezpośredni, pośredni, wtórny i skumulowany. Ponadto można je rozpatrywać w kontekście czasu oddziaływania:

- długoterminowego (w skali kilkudziesięciu lat),
- średnioterminowego (około 5 – 10 lat),
- krótkoterminowego (około 1 roku),
- chwilowego (około 1 doby).

Rodzaj i skalę przewidywanych oddziaływań na poszczególne komponenty środowiska przedstawiono w podrozdziałach 6.1-6.13 oraz w poniższej tabeli.

Tabela 9. Macierz oddziaływań

	ODDZIAŁYWANIE								
	BEZPOŚREDNIE	POŚREDNIE	WTÓRNE	SKUMULOWANE	KRÓTKOTERMINOWE	ŚREDNIOTERMINOWE	DŁUGOTERMINOWE	STAŁE	CHWILOWE
WODY PODZIEMNE	–				–			–	
WODY POWIERZCHNIOWE		+					+	+	
RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNA	–/+	–/+			–	–/+	–/+	–/+	–
LUDZIE		+			–		–/+	–/+	–
ROŚLINY	–	–/+		–/+	–		–/+	–/+	–
ZWIERZĘTA	–	–			–				–
POWIERZCHNIE ZIEMI	–				–	–	–/+	–/+	–
KRAJOBRAZ	–/+			–/+	–		+	+	–
KLIMAT							+		
ZASOBY NATURALNE	–			–			–	–	
HAŁAS	–	–		–	–	–	–/+		–
POWIETRZE	–/+	–/+		–/+	–		–/+	–/+	–
ZABYTKI									
DOBRA MATERIALNE									
OBSZARY CHRONIONE W TYM NATURA 2000		+	+				+		

+ może wystąpić pozytywne oddziaływanie

– może wystąpić negatywne oddziaływanie

puste pole oznacza brak oddziaływania

7. PROPOZYCJE ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKCIE JEŚLI STWIERDZONO WYSTĘPOWANIE ZNAČĄCYCH NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY ORAZ INTEGRALNOŚĆ I SPÓJNOŚĆ OBSZARÓW NATURA 2000

Analiza projektu MPZP wykazała, że przyjęte rozwiązania dotyczące ochrony środowiska wydają się być właściwe, zgodne z obowiązującym prawem i zapewniające zrównoważony rozwój. Ocena projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla działki oznaczonej numerem ewidencyjnym 11/18 obręb ewidencyjny Igrzyna, Gmina Ryczywół, przeprowadzona w niniejszej prognozie wykazała, że jego ustalenia nie powinny powodować znacząco negatywnego oddziaływania na cele i przedmioty ochrony oraz integralność i spójność obszarów Natura 2000. Projekt planu jest zgodny z przepisami prawa w zakresie m.in. ochrony środowiska, ochrony przyrody oraz innymi przepisami szczególnymi. W związku z tym nie zachodzi konieczność przedstawiania propozycji rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projekcie MPZP, wynikającą z potrzeby minimalizacji wpływu na obszar o wysokich walorach środowiska przyrodniczego. Jediną alternatywą do ustaleń projektowanego planu miejscowego jest odstąpienie od jego realizacji, niemniej jednak skutki tego rozwiązania zostały przedstawione w rozdziale 4 niniejszego opracowania.

Przedstawione w projekcie planu rozwiązania planistyczne są zgodne z polityką przestrzenną gminy wyrażoną w planie ogólnym gminy Ryczywół. Przeznaczenie przedmiotowego terenu zgodnie z projektem planu jest najbardziej uzasadnione ze względu na zasoby złóż kruszywa naturalnego w zasięgu tego obszaru oraz wykorzystaniem sąsiednich terenów (funkcjonujące kopalnie).

8. NAPOTKANIE TRUDNOŚCI WYNIKAJĄCE Z NIEDOSTATKÓW TECHNIKI LUB LUK W WSPÓŁCZESNEJ WIEDZY

Podczas przygotowania prognozy oddziaływania na środowisko do projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla działki oznaczonej numerem ewidencyjnym 11/18 obręb ewidencyjny Igrzyna, Gmina Ryczywół, nie napotkano większych trudności. W niniejszej prognozie zastosowano metody eksperckie mające w możliwie najbardziej dokładnym stopniu określić charakter i natężenie oddziaływania. W tym miejscu należy podkreślić, że prognozując oddziaływanie na środowisko kierowano się potencjalnymi zagrożeniami związanymi z funkcją terenu, a nie z konkretną technologią, jaka może być zastosowana.

Należy podkreślić, że prognozę zgodnie z art. 52 ust.1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, o udziale społeczeństwa w ochronie środowiska i ocenach oddziaływania na środowisko sporządzono stosownie do stanu współczesnej wiedzy i metod oceny oraz dostosowano do zawartości i stopnia szczegółowości projektowanego dokumentu.

9. PROPONOWANE ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZENIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO W SZCZEGÓLNOŚCI NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARÓW NATURA 2000

W przypadku oceny ustaleń projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla działki oznaczonej numerem ewidencyjnym 11/18 obręb ewidencyjny Igrzyna, Gmina Ryczywół, nie stwierdza się by mogły one powodować wystąpienie znacząco negatywnego oddziaływania na przedmiot i cele ochrony obszarów Natura 2000 oraz ich integralność i spójność. W związku z tym nie zachodzi konieczność rozpatrywania działań kompensacyjnych.

W celu ograniczenia oddziaływania i ochrony środowiska, zarówno na obszarze opracowania planu, jak i w jego sąsiedztwie, w związku ustaleniami przedmiotowego dokumentu, wskazane jest zastosowanie następujących zasad i rozwiązań:

- powiązanie sieci infrastruktury drogowej z układem zewnętrznym,
- powiązanie sieci infrastruktury technicznej z układem zewnętrznym oraz zapewnienie dostępu do sieci;
- dopuszczenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii,
- obowiązek selektywnego gromadzenia odpadów i powierzanie ich wywozu i składowania wyspecjalizowanym firmom,
- rekultywację terenu kopalnianego po eksploatacji zgodnie z przepisami odrębnymi.

10. ODDZIAŁYWANIE TRANSGRANICZNE

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla działki oznaczonej numerem ewidencyjnym 11/18 obręb ewidencyjny Igrzyna, Gmina Ryczywół, dotyczy terenu, który zlokalizowany jest w odległości ok. 150 km od najbliższej granicy Polski. Ponadto projektowany sposób użytkowania analizowanego terenu nie jest zaliczone do przedsięwzięć, które wymieniono w załączniku 1 do Konwencji z Espoo, precyzującego rodzaje działalności mogące powodować oddziaływanie transgraniczne. W związku z powyższym i z uwagi na lokalną skalę oddziaływań ocenianego dokumentu jego ustalenia nie będą w żaden sposób wpływać na środowisko krajów sąsiednich.

11. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

Istotną rolę w kontroli realizacji postanowień projektowanego dokumentu ma Urząd Gminy Ryczywół. Zgodnie ze swoimi kompetencjami powinien monitorować bieżący stan zagospodarowania przestrzeni gminy oraz wszelkie niekorzystne zjawiska mające wpływ na jakość środowiska przyrodniczego czy jej rozwój.

Prawidłowość eksploatacji i użytkowania obiektów będzie monitorowana przez organy nadzoru budowlanego, inspekcję sanitarną i inne organy - w ramach kompetencji. Dodatkowo stan środowiska podlegać będzie również ocenie w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. Wyniki będą publikowane w corocznych raportach przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska. Systematyczny monitoring podstawowych komponentów środowiska tj. powietrza, gleb, wód powierzchniowych i podziemnych pozwoli ocenić tendencje zmian środowiska oraz wskazać dalsze kierunki jego ochrony. Pamiętajmy jednak należy, że powyższe wyniki powinny się odnosić do obszaru MPZP.

Niezależnie od ww. instytucji Urząd Gminy może przeprowadzać okresowe kontrole przestrzegania prawa związanego z ochroną środowiska, a w konsekwencji ich przeprowadzenia, wskazane wnioski, uwagi i zalecenia przyczynią się do uzupełnienia ewentualnych uchybień w tym zakresie a tym samym poprawy stanu środowiska na danym terenie. Na podstawie wizji terenowych i w ramach wydawanych decyzji administracyjnych dokonywana będzie analiza oraz ocena spełnienia wymogów postawionych w zapisach MPZP. W razie stwierdzenia istotnych naruszeń postanowień planu miejscowego, należy wnieść do właściwego organu nadzoru budowlanego o wydanie decyzji nakazującej dostosowanie zagospodarowania terenu do wymogów planu miejscowego.

W celu ograniczenia oddziaływania powstających odpadów na środowisko proponuje się wykonywanie corocznych kontroli sposobu ich magazynowania i spełnienia obowiązków w zakresie zlecenia odbioru odpadów, wynikających z ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Sposób magazynowania odpadów powinien być zgodny z Regulaminem czystości i porządku w gminie Ryczywół.

12. PODSUMOWANIE I WNIOSKI

1. Opracowanie zmiany przedmiotowego MPZP ma na celu umożliwienie eksploatacji złoża kruszywa naturalnego „Igrzyna”.
2. Analizując założenia przedmiotowego aktu skala zmian w porównaniu do stanu istniejącego jest niewielki, ponieważ już wcześniej na terenie objętym planem była prowadzona eksploatacja metodą odkrywkową, co widoczne jest w krajobrazie obszaru opracowania. Zgodnie z zapisami planu na teren dotychczas użytkowany rolniczo tymczasowo zostanie przekształcony w kopalnię kruszywa naturalnego. Istniejąca roślinność zostanie usunięta, a warstwy gleby przemieszane.
3. Ustalenia analizowanego aktu, przy przestrzeganiu przepisów prawa i zaleceń minimalizujących skutki uboczne, nie powinny w znacząco negatywny sposób oddziaływać na poszczególne elementy środowiska oraz na środowisko jako całość, w tym zdrowie ludzi, zwierząt, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat i zabytki.
4. Teren objęty opracowaniem nie znajduje się w granicach form ochrony przyrody wyróżnionych w ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.
5. Z przeprowadzonych analiz wynika, że ustalenia projektu MPZP nie będą znacząco negatywnie oddziaływać na środowisko oraz na cele i przedmioty ochrony obszarów Natura 2000 oraz spójność i integralność tych obszarów.
6. Projekt MPZP nakazuje rekultywację terenu po zakończeniu wydobywania, co pozwoli odbudować i miejscami nawet wzbogacić walory przyrodnicze i krajobrazowe przedmiotowego terenu, a także uatrakcyjnić gminę pod względem turystycznym. W nowym środowisku pojawić się mogą nowe dla tego rejonu gatunki ptaków, ssaków, płazów, gadów lub ryb.
7. Informacje zawarte w niniejszej prognozie oddziaływania na środowisko, zgodnie z art. 52 ust.1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, o udziale społeczeństwa w ochronie środowiska i ocenach oddziaływania na środowisko są opracowane stosownie do stanu współczesnej wiedzy i metod oceny oraz dostosowane są do zawartości i stopnia szczegółowości projektowanego dokumentu.

13. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Prognoza została sporządzona w oparciu o wymogi wynikające z przepisu art. 51 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz.U. 2026 poz. 670 ze zm.). Prognoza dotyczy **projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla działki oznaczonej numerem ewidencyjnym 11/18 obręb ewidencyjny Igrzyna, Gmina Ryczywół**.

Podstawowym celem prognozy jest wskazanie, jak określone w projekcie przedmiotowego dokumentu ustalenia wpłyną na środowisko.

W niniejszej prognozie przeanalizowano cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym, krajowym i wojewódzkim istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, zaznajomiono się z danymi ekofizjograficznymi oraz innymi dostępnymi opracowaniami sozologicznymi obejmującymi obszar objęty Prognozą. Poddano analizie i ocenie istniejący stan środowiska oraz określono potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu. Wykonano macierz oddziaływań ustaleń dokumentu na elementy środowiska oraz na środowisko przyrodnicze jako całość oraz określono potencjalne oddziaływania na środowisko, które mogą wynikać z realizacji tych ustaleń.

Obszar objęty niniejszą prognozą zlokalizowany jest na gruntach rolnych i łąkach, w sąsiedztwie lasu – w oddaleniu od terenów zainwestowanych, w tym mieszkaniowych. Grunty rolne i łąki znajdujące się w granicach opracowania były dotychczas uprawiane.

Projekt planu ustala funkcję terenów oznaczonych na rysunku następującymi symbolami:

- **1G** – teren górnictwa i wydobywania, oznaczony na rysunku symbolem 1G;
- **1KDD** – teren drogi dojazdowej, oznaczony na rysunku planu symbolem 1KDD.

W najbliższym sąsiedztwie przedmiotowego terenu znajdują się: od strony wschodniej tereny leśne z dominacją w składzie gatunkowym sosen zwyczajnych, natomiast z pozostałych stron, obszar opracowania otaczany jest łąkami i terenami rolnymi w użytkowaniu rolniczym. Obszar opracowania stanowią grunty rolne i łąki klas IV, V i VI. W jego granicach nie znajdują się grunty rolne klas chronionych (I-III) ani użytki leśne.

W obowiązującym planie ogólnym gminy Ryczywół, obszar objęty prognozą ujęty został w strefie górniczej (SG).

Analizując założenia przedmiotowego dokumentu skala zmian w porównaniu do stanu istniejącego jest duża. Zgodnie z zapisami planu na teren dotychczas użytkowany rolniczo zostanie przekształcony w kopalnię kruszywa naturalnego. Istniejąca roślinność zostanie usunięta a warstwy gleby przemieszane. Zgodnie z ustaleniami projektowanego MPZP na terenie o symbolu 1G dopuszczono lokalizację budynków o wysokości nieprzekraczającej 12 m.

Analizie poddano wpływ realizacji dokumentu na poszczególne komponenty środowiska, takie jak powietrze atmosferyczne, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, gospodarkę odpadami, dobra materialne oraz zdrowie ludzi, emisję hałasu i zabytki. W jej wyniku ustalono, że realizacja ustaleń projektu MPZP, wpłynie na niektóre elementy środowiska przyrodniczego (np. uszkodzenia szaty roślinnej, zmiany warunków geologicznych, ukształtowanie terenu). Działania te mają charakter długookresowy, niemniej jednak wskazany w projekcie planu kierunek rekultywacji wyrobiska winien w pełni rekompensować poniesione starty dla środowiska (a nawet je wzbogacać). Inne z negatywnych oddziaływań, mające charakter krótkookresowy można ograniczyć lub wyeliminować poprzez zastosowanie odpowiednich zabezpieczeń technicznych.

Ustalenia projektu MPZP zezwalają na realizację kopalni, a zatem inwestycji, która należy do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko. Zasady eksploatacji reguluje koncesja i inne dokumenty wydawane według przepisów odrębnych Prawa geologicznego i górniczego – pozostają one poza kompetencjami planu miejscowego. Niemniej jednak wskazać należy, iż przy prawidłowym prowadzeniu eksploatacji złoża oraz dotrzymaniu innych warunków, wynikających z przepisów prawa i odrębnych opracowań, obecny stan jakości środowiska winien zostać zachowany.

Projekt MPZP nakazuje rekultywację terenu po zakończeniu wydobywania, co pozwoli odbudować i miejscami nawet wzbogacić walory przyrodnicze i krajobrazowe przedmiotowego terenu, a także uatrakcyjnić gminę pod względem turystycznym. W nowym środowisku rozwinąć się mogą nowe dla tego rejonu gatunki ptaków, ssaków, płazów, gadów lub ryb.

Do głównych problemów z zakresu ochrony środowiska istotnych z punktu widzenia projektowego dokumentu zalicza się dokonywanie zmian stosunków wodnych, wykonywanie prac ziemnych trwale zmieniających rzeźbę terenu, niezadawalająca jakość wód JCWP, w granicach której znajduje się przedmiotowy obszar.

Podkreślić należy, że zapisy MPZP, poprzez zastosowane nakazy i zakazy, minimalizują możliwość wystąpienia powyższych zagrożeń. Faktyczne oddziaływanie na środowisko będzie więc wypadkową ustaleń zawartych w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego oraz stopnia realizacji tych ustaleń.

Analizowany teren jest częściowo zlokalizowany w zasięgu Głównego Zbiornika Wód Podziemnych (GZWP) nr 139 „Dolina kopalna Smogulec - Margonin”, jednakże potencjalne wysokie i bardzo wysokie zagrożenie na obszarze GZWP nr 139 występuje poza obszarem opracowania, na którym potencjalne zagrożenie jest niskie.

W wyniku eksploatacji planowanych wyrobisk nie przewiduje się istotnych zmian obecnych warunków hydrogeologicznych w ich otoczeniu. Poziom lustra wody w zbiornikach spowoduje wytworzenie niewielkiej depresji lustra wód podziemnych od strony napływu wody i równie niewielkiego spiętrzenia wody podziemnej na kierunku jej naturalnego odpływu. Będą to jednak zmiany w graniach ± 1 m, a więc w graniach naturalnych wahań zwierciadła wody podziemnej w okresie rocznym i wieloletnim.

Nie przewiduje się również by realizacja ustaleń analizowanego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego mogła powodować nieosiągnięcia celów środowiskowych dla wód powierzchniowych zawartych w planie gospodarowania wodami i ustawie prawo wodne.

Analizowany obszar znajduje się poza obszarami szczególnego zagrożenia powodzią. Niemniej zagrożenie, które może wystąpić wobec wprowadzania terenu wydobywania w sąsiedztwie JCWP o umiarkowanym stanie ekologicznym, będącym jednocześnie wrażliwym na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych, a także zagrożonym ryzykiem nieosiągnięcia celu środowiskowego, jest związane przede wszystkim z ryzykiem obniżenia zdolności samorodnych procesów samooczyszczania się wód oraz intensyfikacji procesów eutrofizacyjnych. Wprowadzenie funkcji wydobywczej w zlewni takiego ciekłu może skutkować m.in.: zwiększonym spływem zawiesiny ogólnej i substancji biogennych lub likwidacją naturalnych barier filtrujących. Jednakże zidentyfikowane ryzyka oraz potencjalne negatywne skutki dla jakości sąsiadującej JCWP zostaną skutecznie zminimalizowane poprzez rygorystyczne uwarunkowania środowiskowe i techniczne wprowadzone w ustaleniach projektu planu miejscowego. Kluczowe znaczenie dla ochrony cieków i wód gruntowych ma wyznaczenie wzdłuż granic terenu górniczego strefy ochronnej w postaci 30-metrowego filaru wyłączanego z eksploatacji powierzchniowej. Dodatkowo, w celu bezwzględnej ochrony środowiska gruntowo-wodnego, w planie wprowadzono całkowity zakaz składowania odpadów w odkrywcę oraz zakaz magazynowania materiałów mogących zanieczyścić środowisko na nieizolowanym podłożu. Bezpieczeństwo ekologiczne JCWP potęgują nakazy odprowadzania ścieków wyłącznie do szczelnych zbiorników bezodpływowych, technicznego zabezpieczenia dojazdów i miejsc postojowych przed przenikaniem zanieczyszczeń do gruntu, a także obowiązek prowadzenia sukcesywnej rekultywacji wyrobiska wraz z obsadzaniem skarp rodzimą roślinnością.

Przedmiotowy plan miejscowy ustala przeznaczenie terenu jako górnictwa i wydobywania (1G). Prowadzona eksploatacja złóż kruszywa naturalnego prowadzić będzie do znacznego przekształcenia gleb i powierzchni ziemi, niemniej jednak ze względu na planowaną rekultywację, pozwoli odbudować, miejscami nawet wzbogacić, walory przyrodnicze poszczególnych fragmentów terenu objętego analizą. Niemniej jednak przekształcenia wywołane eksploatacją mają charakter trwały.

Wpływ ustaleń projektu MPZP na jakość powietrza atmosferycznego związany będzie przede wszystkim z emisją spalin i pyłów z pojazdów i maszyn podczas prowadzenia prac wydobywczych na przedmiotowym terenie. Po zakończeniu wydobywania i zrehabilitowaniu ww. terenu oddziaływanie ustanie. Ponadto eksploatacja dopuszczonego planem przedsięwzięcia (kopalnia) nie spowoduje przekroczeń wartości dopuszczalnych poziomów hałasu na obszarach objętych ochroną przed hałasem.

W wyniku realizacji ustaleń dokumentu krajobraz niewątpliwie ulegnie przekształceniu. Zmieni się ukształtowanie terenu, obecnie uprawiane grunty orne zmienią się w teren wyrobiska. Zmiany te będą miały charakter długotrwały, lecz odwracalny.

Teren objęty projektem planu ma charakter krajobrazu rolniczego z intensywną uprawą roślin. Obszar ten nie przedstawia większej wartości pod względem występowania roślin. Na granicy obszaru objętego projektem planu zlokalizowane są trwałe użytki zielone (TUZ), w tym obszary wyznaczone w bazach danych ARiMR jako cenne (wrażliwe) pod względem środowiskowym. Trwałe użytki zielone pełnią istotną rolę w strukturze ekosystemu – stanowią naturalne zbiorniki retencyjne, strefy buforowe oraz siedliska żerowania i rozrodu dla wielu gatunków fauny (w tym entomofauny, płazów i drobnych ssaków).

Większość gatunków to gatunki pospolite. Nie zaobserwowano gatunków flory objętych ochroną. Występująca bezpośrednio na terenie opracowania fauna jest ściśle powiązana z agrocenozami. Niemniej jednak, z uwagi na bezpośrednie sąsiedztwo lasu sosnowego oraz bliskość cieku wodnego, obszar ten tworzy dogodne warunki do okresowego pojawiania się, żerowania i przemieszczania się fauny stref przejściowych – w tym ssaków oraz organizmów wodno-lądowych. W trakcie prac terenowych zidentyfikowano ślady żerowania pojedynczych osobników sarny (*Capreolus capreolus*) oraz zająca szaraka (*Lepus europaeus*), a także tropy świadczące o obecności lisa (*Vulpes vulpes*). Na badanym terenie nie zaobserwowano struktur podziemnych ani kopców kreta czy karczownika. Te które występują, są charakterystyczne dla obszarów krajobrazu rolniczego, są pospolite i szeroko rozpowszechnione nie tylko w regionie, ale też w całym kraju. Ze względu, iż zdecydowaną większość analizowanego obszaru zajmują użytkowane rolniczo grunty orne słabych klas bonitacyjnych nie przewiduje się znaczącego oddziaływania ustaleń projektu MPZP na szatę roślinną. Produkcja rolna spowodowała uproszczenie struktury ekosystemów na tym obszarze, co doprowadziło do zubożenia gatunkowego różnorodności roślin i zwierząt. Na gruntach rolniczych dominuje roślinność uprawna, zatem wyłączenie z użytkowania rolniczego terenów pól będzie trwałym oddziaływaniem, ale bez większego znaczenia dla różnorodności szaty roślinnej rejonu. Zniszczenie to będzie miało charakter przejściowy, a zbiorowiska, które rozwiną się tu w wyniku rekultywacji tego terenu, wskazanej w planie miejscowym, nie będą posiadać mniejszej wartości przyrodniczej niż istniejące obecnie, a prawdopodobnie wartość przyrodnicza terenu wzrośnie.

Teren objęty ustaleniami analizowanego dokumentu nie znajduje w granicach obszarów chronionych, o których mowa w ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody. W jego granicach znajduje się w granicach korytarza ekologicznego GKPnC-16 Lasy Nadnoteckie. Ustalenia przedmiotowego planu nie powinny w sposób znaczący wpływać na funkcjonowanie ww. korytarza jako całości. Ponadto planowane działania rekultywacyjne przyczynią się utworzenia, a nawet poprawy, pierwotnych funkcji przedmiotowego terenu.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami inwestycja wydobywania kopaliny metodą odkrywkową należy do przedsięwzięć znacząco oddziałujących na środowisko i wymagać będzie uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji przedsięwzięcia. Nie przewiduje się by ustalenia projektu MPZP wpłynęły w istotny sposób na stan siedlisk przyrodniczych i gatunków roślin, dla których został wyznaczony obszar Natura 2000 oraz na powiązania przyrodnicze pomiędzy poszczególnymi

obszarami sieci obszarów Natura 2000. W obszarze objętym ustaleniami ocenianego dokumentu nie występują także pomniki przyrody.

Na analizowanym obszarze nie występują obiekty wpisane do rejestru zabytków Wielkopolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków. W jego granicach znajdują się dwa stanowiska archeologiczne.

Nie przewiduje się by realizacja ustaleń dokumentu mogła wpływać na dobra materialne.

Realizacja ustaleń ocenianego dokumentu nie będzie miała znaczącego wpływu na lokalne warunki klimatyczne i bioklimatyczne. Lokalnie i czasowo może następować zwiększone parowanie ze zbiorników wodnych. Powodować to może nieznaczny wzrost wilgotności powietrza, co jednak korzystnie wpłynie na otaczające obszary lasów. Zmiany topoklimatu, jakie nastąpią po zamknięciu kopalni, zależą będą od kierunku rekultywacji.

Podkreślić należy, iż dotychczasowe zagospodarowanie terenu, podobnie jak projektowane, wywołuje zarówno pozytywne jak i negatywne skutki dla środowiska naturalnego. Niemniej jednak ustalenia projektu planu, prognozy oddziaływania na środowisko czy też raportów i decyzji, które wymagane są przepisami prawa dla przewidzianej MPZP inwestycji, uwzględniają/winny uwzględniać rozwiązania minimalizujące negatywne oddziaływanie na środowisko. Jeżeli realizacja projektowanego zagospodarowania terenu przebiegać będzie w sposób prawidłowy, środowisko przyrodnicze nie dozna większego uszczerbku.

Poznań, 15 września 2026 r.

Oświadczenie

Niniejszym oświadczam, że wszyscy członkowie zespołu opracowującego „Prognozę oddziaływania na środowisko dla projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego działki oznaczonej numerem ewidencyjnym 11/18 obręb ewidencyjny Igrzyna, Gmina Ryczywół” spełniają wymagania wynikające z art. 74a ust. 2. ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, o udziale społeczeństwa w ochronie środowiska i ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2026 poz. 670 ze zm.). Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Kierownik zespołu
Krzysztof Pyszny

